BİLECİK İLİ

1964 ZİRAÎ YAYIM BÜLTENİ

YAYINLAYAN: BİLECİK TEKNİK ZİRAAT ve ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜKLERİ, 196

BİLECİK İLİ
1964 ZİRAİ YAYIM BÜLTENİ

DERLEYEN :
MEHMET KANTAR
Bilecik Teknik Ziraat Müdürü

YAYINLAYAN:
BİLECİK TEKNİK ZİRAAT ve ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜKLERİ

Basıldığı Yer :
BİLECİK — VİLÂYET MATBAASI

BİLECİK KÜLTÜR BELGESİ

ÖNSÖZ

Bilecik, Anadolu - Eskişehir - İstanbul, Güneydoğu - Eskişehir - İstanbul, Ege - Eskişehir İstanbul Demiryolu ve Güney - İstanbul asfalt yolu üzerinde 4560 kilometre kare yer işgal eden tarihî illerimizden birisidir. Halkın % 90 nı çiftçilikle geçinir. Sakarya, Göksu, Medetli, Karasu vadilerinde zengin, derin, toprakları vardır. Buralarda enstansif ziraat yapılır. Geri kalan arazisi çoğunlukla orman karakteri arzeder. Kayalıklıdır. 5. ve 6 ncı sınıf topraklardandır. Kuzey kazaları ılımsal iklim, orta tarafları geçit iklim, güney ilçeleri kara iklimi özelliği taşır. Bağcılık, Meyvecilik, Sebzecilik, Tütün ve Pamuk, Ayçiçeği, Pancar ve hububat ile hayvancılık önemli zirnat yeri işgal etmektedir. Zeytincilik ve Şerbetci otu yeni yeni gelişmektedir.

Vilâyet, tümü ile ülkenin batısında geri kalmış bir doğu manzarası arzeder. Bu durumu ile bizden çok çalışma bekliyen ilimizde yapılan işler belki her ilde en aşağı bizimki kadar yerine getirilmiştir. Bu küçük raporu hazırlarken amacımız teşkilâtımızın propagandasını yapmak değildir.

Emektar çiftçimize bu vesile ile bazı bilgiler vermek istedik. Hizmetlerimizde dış memleket görgü ve bilgilerininde payı vardır. Bilgiler kısa kısa not halindedir. Sonra; bilgi bilgiyi davet edecektir.

Tekniğe ve kanuna uyan istekler geciktirilmeden yerine getirildi, uymayanlar red edildi.

Rentabilite gözetildi. Rasyonel çalışmaya önem verildi. Materyal taşıyıcısı olmaktan kaçındık. Materyalı, bilgi taşıtı olarak kullandık.

Toplum kalkınmasında «Zirai yayınlar» yapılarak nazari bilgi ile çalışıldı. Örnek tesis ve demonstrasyonlarda lider çiftçiler ile işbirliği yapıldı. Ne yalnız pratik başarının, nede sadece nazari bilginin yeterli olmadığına kanaat getirilerek her ikiside parelel yürütüldü.

Plân ruhuna sadık kalındı.

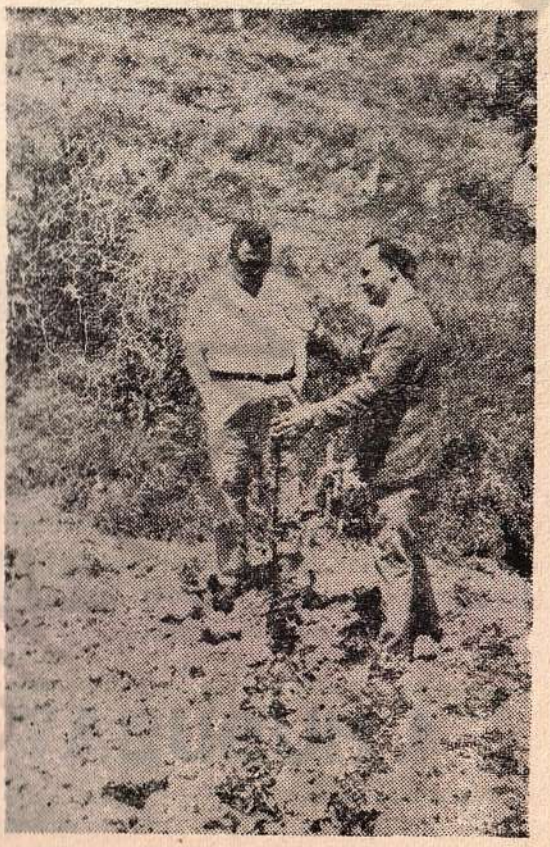
Eski ve yeni Bakanlık büyükleri ile değişmiş ve şimdiki Vali beyler ve Özel idare ileri gelenleri, Deftardarlık, bizi lüzumsuz muamelattan sıyırarak elden geldiği kadar kolaylıkla, çalışmalarımıza yardım ettiler. Şükranla anarız.

Asıl dava sıfırı bir yapmaktır. Bir; merkezi daireler benzeri kendiliğinden çoğalmaktadır.

Teşkilâtımız tüm olarak, yeni bir ahenk ve anlayış içinde çalışmış, ilde olumlu iz bırakmıştır. Buna rağmen yaptıklarımız denizde damla mesabesindedir. Muzaheret gördükçe daha güçlü çalışmayı amaç edindik. Her işimizde Teknik ve idari her arkadaşımızın payı vardır.

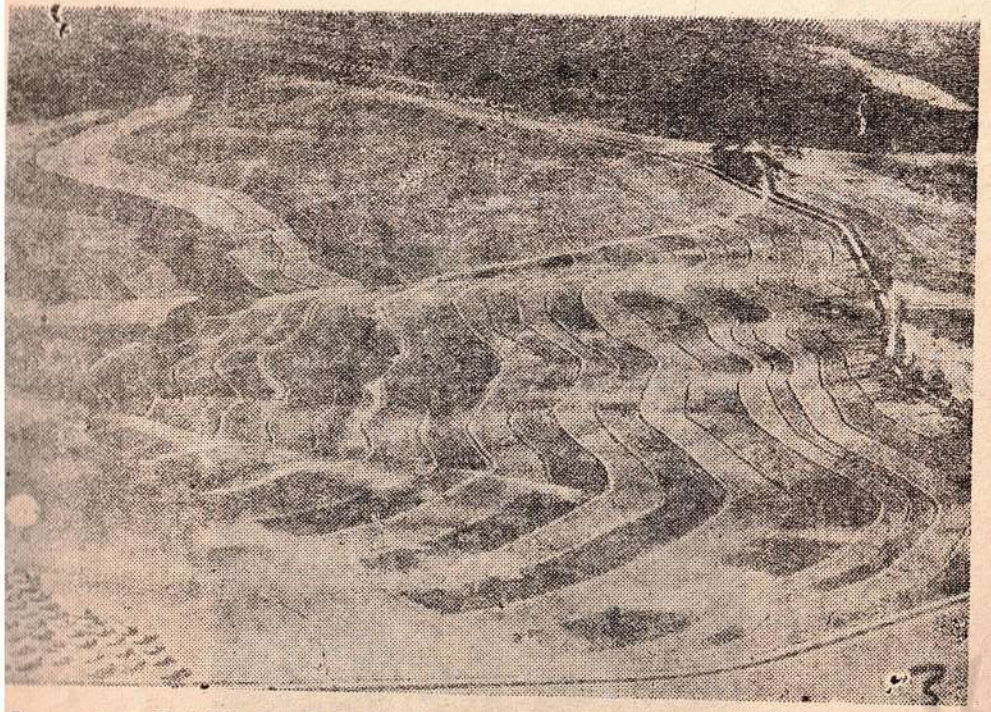
Hazırlanan bu küçük esercik bir surettir. Aslı tarladadır.

Saygılarımla.

Sayın Valimiz Turgut Kılıçer
mesleğimiz ile yakından ilgilenir

BİLEĞİ

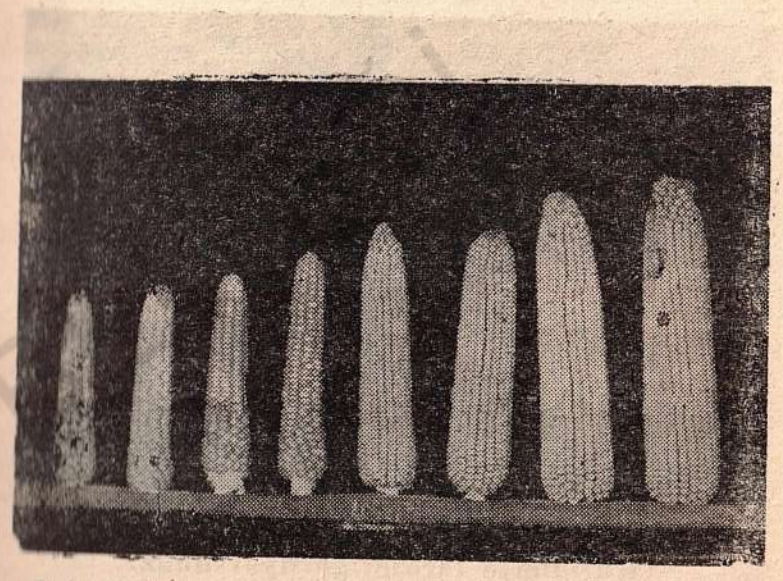

Şu yukardaki bayır tarlada bir sıra ekin ekilmiştir. Bir sıra nadas bırakılmıştır. Veya başka çapa nebati ekilmiştir. Gelecek yıl sıra değişecektir. Böylece hem toprak korunmuş oluyor. Hem de munavebe yapmış bulunuyorsunuz. Sen de böyle ek.

1. HUBUBAT

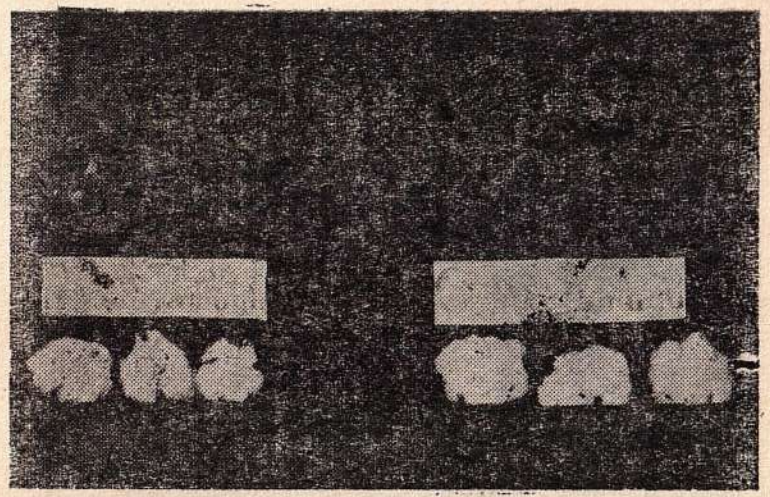
İ. BARAN

Hububat denilince akla: arpa, buğday, çavdar, mahlut, mısır . İlimizde hububat bitkisi olarak bunlar ekilir. Arpa çok kuv- toprak ister. Hele yeni orman açmalarında güzel gelişir. Fa- bir iki yılda o toprağın bereketini tüketir Buğday orta kuv- topraklarda gelişir. Çavdar fakir topraklarda bile olur. Bu ı zengin toprak istemiyor anlamına gelmez. İlimiz çiftçisi hu- ıt ekiminde bazı hatalar işlemektedir. Tohum başağın orta ta- ıdan ve dolgun başaklardan alınmalıdır. 3—4 yılda bir yeni- ımeli, değiştirilmelidir. İlâçlanmamış, selektörden geçmemiş to-

Soldakiler yerli, sağdakiler melez mısır. Melez mısır bereketlidir. Bilhassa hayvan yemi olarak çok yararlı bir üründür.

Mısır, hububat ailesine girer. Fakat Ziraatda çapa bitkilerinden sayılır. Amerikadan Avrupaya ve oradanda bize geçmiştir. Mısırın birçok kullanma yeri vardır. Unu, tutkalı, nişastası, glikozu, özü, yağı ve yaprağı ile kuvvetli bir insan ve hayvan yiyeceğidir. Sanayi bitkisidir. Mısırın faydaları saymakla bitmez. Mısır, yağışlı yerleri, oldukça derin toprakları sever. Sıraya ekilirse muntazam çıkar, hem seyreltme istemez ve aynizamanda biri diyerine gölge ederekten irili ufaklı büyümez. Melez mısır sapı uzun, geniş yapraklı, iri daneli ürün verir. Yukarıdaki resimde solda yerli mısır, sağda 4 dane melez Mısır toprağı daha fazla yoracak, daha çok

Akala ile Koker (Coker) Pamuğunda Kütlülerin farkını görüyorsunuz

2. SANAYİ BİTKİLERİ

İ. BARAN

Bu kol'a pamuk, haşhaş, Ayçiçeği, keten, kenevir, yerfıstığ aspir, soya, susam, patates, pancar girer. Bunlardan ilimizde ko ker pamuğunun yayımına çalışılmaktadır. İklimi ılımsal ilçeleri mizde sulu ziraat olarak yer yer koker pamuğu demostrasyon ekim leri yapılmıştır. Yukarda sağda koker ekiminden alınan kozala görüyorsunuz.

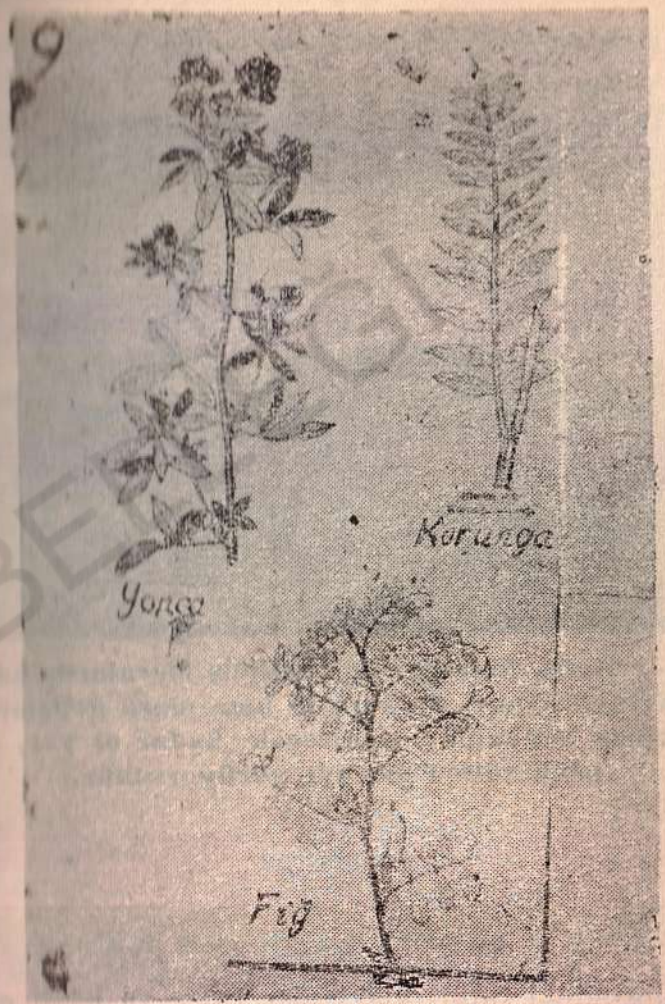
Ayçiçeği toprağı çok yorar, somurur. Şimdiye kadar ektiğimi ayçiçeği orobanşa boğulmakta idi. Artık yeni tohum çeşitleri eke seniz bu derde de çare bulmuş olacağız. Bu çeşit ayçiçeği tohum ları gelmiştir. isteyiniz.

Haşhaş ekimi gün gün önemini kaybetmektedir.

Çok yağışlı, rutubetli, ümüslü topraklarda soya ekîmi öğütleni Soya yağı da mısır yağı gibi damar hastalıklarına karşı çok fay dalıdır.

Yer fıstığı çok yağlı kıymetli bir çerez ürünüdür. Bu yıl ilimiz de demonstrasyon ekimi yapılacaktır

İlimizde 55 dönüm şerbetciotu dikilmistir.

Yonca, su tutan derin toprakların bereketli hayvan yemidir. Korunga biraz daha kuraga dayanır. İlk yıl kök'e çalışır, Pek gelişemez. İkinci yıl çok büyür. Fiğ iyi bir hayvan yemi ve yeşil gübredir.

3. ÇAYIR — MERA

İ. BARAN

İlimizde süt, et ve iş hayvanları çoğunlukla tabiata terkedilmiş, merada bes lenir. Bu hayvanlar çoğu zaman bu fakir otlakiyelerden oraya gidip gelirken kaybettikleri gücü bile karşılayacak besin alamazlar. Kışın da yedikleri; saman ve kuru ot dan ibarettir. Üstelik bu meralar gitgide daralmakda, yerini diğer ziraat ürünlerine terketmektedir. Bunun için sulanan derin topraklara yonca, kurakça yerlere korunga ve yıllık olarakda fiğ ekimi ile az yerden çok yem almak, hayvanlarımızı bu suretle daha iyi beslemek zorundayız. İlimizde yıl için-

Avlusu çevrilmiş, toprağı islâh edilmiş meralarda hayvanlar sıra ile avluya alınır. Bu suretle hem mera gelişme imkânı bulur. Hemde hayvanlar semirecek kadar ot yer, İlimizde islâh edilen merayı görüyorsunuz.

Mera özelliğindeki tabii otlakiyeler imar ve islah edilerek p
sellere bölünürler. Bu parsellerden birinde otlatma yapılırken,
ğer parseldeki otlar çiğnenmediğinden rahatça gelişir ve büyür
Toprağın güçüne göre bu nöbetleşme onbeş günde, ayda bir de
şir Bu çalışmaya «Mera islahı» denilmektedir. Bu meralarda tab
suyu yakın ise akıtma kanalları açılır. Zayıf yerler gübreler
Çıplak topraklafa çayır otları ekilir Ortada bir yere, birde sı
inşa edilir. İlimizde bir mera islah edilmiş. Yıl içinde 6 sıvat
pılmıştır- Merası islah edilecek yerde bağ bahçe, sebzecilik g
çalışmalar olmamalıdır. Hayvancılık ile bahçe işleri bir yerde
rınamamaktadır. Islah edilmiş meralar çalışken köylümüz çarafı
dan sık sık onarılırsa, tahrip edilmez ise bir yandan hayvanları
eyilik yapmış olursunuz, öbür yönden de vatanına iyilik etm
bulunursunuz.

Resimde temizlenmiş tohum (Solda) ile temizlenmemiş (Sağda) çalık tohumun farkını açıkça görüyorsunuz.

4. MAKİNE — ALET

İ. FİDANCILAR

Bu şubenin en önemli çalışması tohum temizleme işleridir, Harmandan ayrılan tohumluk ekileceği zaman ilâçlanmalı, selektörden geçirilmelidir. İlâçlanmadığı takdirde o tohumlukta gözle görülmiyen sürme mikropları meydana gelir. Mahsülün başağını başaktaki başağa benzetir. Selektörden geçen tohumlardan, pelemir, hardal, yabani fiğ çavdar v.s. gibi kendini boğacak yabancı tohumlardan temiz ve katkısız ürün alınır. Böylece mahsülün % 30 artığı tesbit edilmiştir. Son yıl içinde Tarım Bakanlığının gönderdiği sabit ve seyyar seletörler ile 3000 ton tohumluk temizlenmiştir. Temizlenen bu miktar tohum %30 fazla mahsül hesabile 12000 ton yerine tahminen 4000 ton fazlasile 16000 ton ürün sağlayacaktır. Yıl içinde 4 selöktör evi yapılmıştır.

Makinist ve şoförlerimiz bakım dersinde

Teknik Ziraat Müdürlüğü, uygulayıcı bir dairedir. Yapıcıdır. Bu sebeple hareket ister Bütün ilde şimdilik 6 taşıt'ı vardır. İl içinde, bunlar; Damarlarımızdaki kan gibi sürekli dolaşım yaparlar. Müdür, Mütehassıs, Teknisyen ve diyer hizmetlilerin hayatı yarıdan fazla zamanla yollarda ve arazide geçer. Arabalar yıpranır, benzin tükenir, elemanlar her an kaza korkusu altında riskli yaşamaktadırlar. Birde traktör, isteyen çiftçiye muayyen bir ücretle çift sürmek suretile yardımda bulunur. Traktörler geniş, büyük araziler için kârlıdır. Küçük parçalar halinde arazisi olan yerlerde köyler kooperatifleşerek makina, alet, traktör, harman makinesi almalı ve bu suretle kısa zamanda bulduğu tav'ı, kaldırdığı ekini ve diğer Ziraat işlerini sona erdirmelidir. Ziraat alet ve makinelerinin ömrü, 1- Onları dikkatli kullanmak, trafik kaidelerine uymak. 2- Bu aletlere sık sık bakmakla uzar. Yukarıda başmakinistimiz arkadaşlarına bakım dersi veriyor.

Bağ çubukları dikime hazırlanıyor.

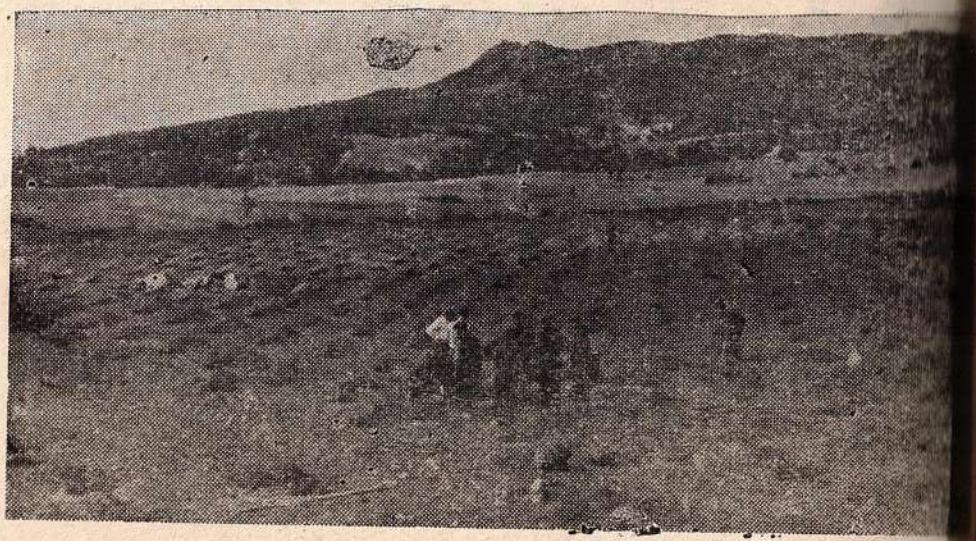
5. BAĞCILIK

B. KAÇAR

Bağcılık geçmişide kendi geçmişi gibi çok şerefli olan bu ilde nedense bir süre bağlar bakımsız kalmış, bilgisizlik ve ilgisizlik yüzünden asma başına verim düşmüştür. Verim düşüncede tabiati le bağ bakımsız bırakılmıştır. Sonra Amerika asma Fidanlığının da cabaları ile Amerika asma çubuğu üzerine aşılı yeni bağlar kurulmaya başlanmıştır.

Yeni yeni yolların yapılmasile bağcılıkta ilerleme başlamıştır. Üzümü taze satmak imkânı bağcıları gayrete getirmiştir.

Fakat bağlarımızda bazı affedilmez kusurlar görmekteyiz: Eski bağlar çok sık dikilmişlerdir. Çoğu arazisi bayır olan bu ülkede toprak aşınması düşünülmemiştir. Bağlarda teras yapılmamıştır. Budama dişli testere ile yapılmaktadır. Toprak ilkbaharda yağışlar kesildikten sonra derin işlenmektedir. Bir kaç köy müstesna, diğer bağcılar sadece bordo bulamacı ve kükürt ilâçlaması yaparlar. Böcekler ile savaşmazlar. Yukarıda yeni bir bağ kurarken çubuğun nasıl kesileceği gösterilmektedir.

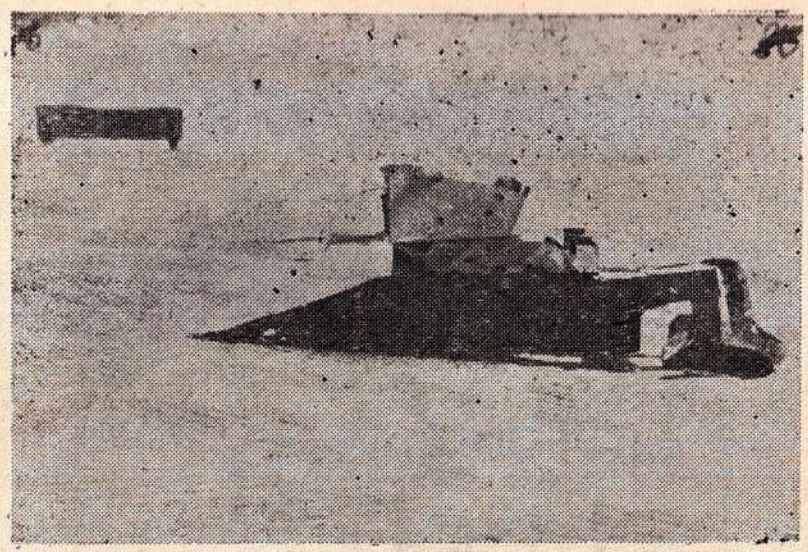
Yarının bağları bu günün tekniğine uygun kurulmaz ise gülünç karşılanır. Yeni kurulmakta olan demonstrasyon bağlarından birisini görüyorsunuz.

İlimizde bağcılığın gittikçe geliştiğini yazmıştık. Yukarda nik Ziraat Müdürlüğü tarafından kurulmuş 5 örnek bağdan sinin kuruluş manzarasını görüyorsunuz. Bir taraftan kök rek tini, öbür taraftan az bir alandan çok mahsül kaldırmayı düş rekten son zamanlarda bağlarda sıralar arası 2-2,5 metre, sı üzerinde asmalar arası mesafelerde 1,5 metre olarak düzenlen tedir. Bu mesafeler, toprağın derinliğine, üzümün çeşidine gö santim kısılır veya uzar. İlimizde bayır yerlere razakı, düzlek çak derin topraklara da müşkile çeşidi uygun bir çeşitdir. kile, kabuğunun sert olması, mumlu olması, iri daneli bulun yüzünden asmada kış ortalarına kadar kalır, yola dayanır. Bere verimli bir çeşittir. Dış ülkelere kadar gönderilmektedir.

Tele gerilmiş kordon, bayırda kurulmuş kontur bağ görüyorsunuz. Bayırlarda Bağlar böyle kurulacaktır.

Yeni bağların bayırlarda teraslı olarak kontur sistem dikilmesi gerekir. Teras ve kontur dikim ne demektir? Teras, bayırdaki a- yanlama duvarlar veya kanallar açmak ve bu kanalın arka- toprakla doldurmak demektir. Yukarıdaki resimde bayırda kurulmuş bir kordon bağ görüyorsunuz. Sıralar arası tesviye mün lerine uymuş 2-3 metre olabilir. Fakat sıra üzerinde asmalar metre aralıklar ile dizilmelidir. Kordon bağlar biraz masraflı- Fakat uzun ömürlü olur. İşlenmesi, İlâçlanması kolay, üzüm lanması ve denelerin bişmesi bakımından daha yararlıdır. Teras, kontur dikim ve kordon bağ hakkında daha etraflı bilgi almak isteyenler ziraat dairelerine buyursunlar. Anlatalım, broşur vere- gidelim, gösterelim.

Son Beynelmilel toplantı görgülerinden alınan intiba üzerine tarafımızdan yapılan Fidan Dikme Pulluğu Maketi

6. MEYVECİLİK

M. KANTAR

İlimizde, Meyve ağaçları gelişi güzeldir. Muhit isteğine g dikilmemişlerdir. Çok sık ve karışıktır. Toplu meyvelik yok de cek kadar azdır. Ağaç gübreleme, budama, sulama, seyreltme, kim ve islâh hakkında halkın hiç bir fikri yoktur. İlaçlama y yeni başlamaktadır.

Bu konuda iki problem ile karşı karşıya bulunmaktayız.

1- Yeni meyveliklerin kuruluşunda iklim ve toprak, pazar çeşit isteğine uyarak modern kurallara uygun davranmak.

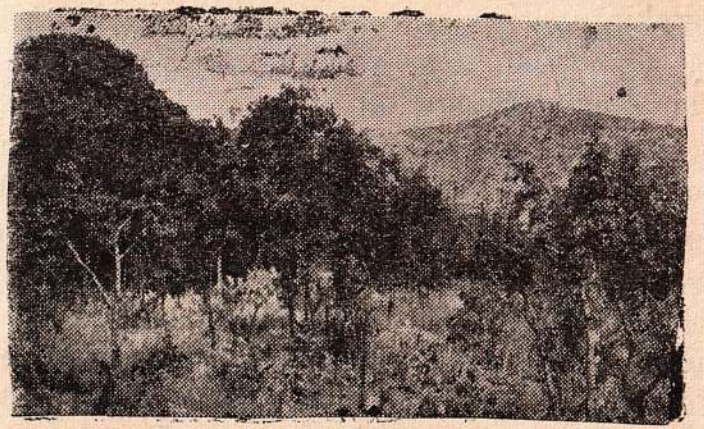
2- Mevcut ağaçları onarmak.

Yeni meyvelik kurarken şu hususlara dikkat edilecektir.

1. Düz topraklarda %1 kadar hafif tesviye yapmak. Araz sulama meyili vermek.

Sıra üzerine dikilmiş, tek meyvelik, alçak boylu ağaçlardan kurulmuş bahçelerden (gübreleme, sulama, hafif toprak sürme, budama ve ilâçlama yapılırsa) bol ve kaliteli meyue alınır. Ağaçda çalışmak, meyve toplamak kolay olur. İlimizde kurulan genç meyvelikler ilerde böyle olacaklardır.

İlimizdeki yaşlı meyveliklerin hemen hepsi böyle elma, armut, kiraz, vişne karmakarışıkdır. Ağaçlar muntazam dikilmemişlerdir. Yüksek boyludurlar. Bakımsızdırlar. Böyle ağaçlardan bol ve kaliteli meyve alamayız. Her yıl meyve vermezler. Bu bahçede çekilen emeğe ve dökülen
paraya yazık olur.

2. Meyilli Arazide teraslar yapmak. Tesviye münhanilerine paralel kontur dikim yapmak.

3. Her nekadar elma ve ayva gibi bazı meyveler su ve rutubeti severlersede hiç bir ağacın kökü suya değmek istemez. Bu bakımdan karasuluk topraklarda, taban suyu yüksek olan (Temmuzda metreden yukarda) yerlerde akıtma hendekleri ve kuyuları açmak.

4. Fakat hiçbir ağaç da rutubetsiz yaşayamıyacağını bilerek genç fidanları yazları 10-15 günde bir sulamak.

5 Fidan çukurlarını süzek topraklarda az derin 50-60 santim ağır topraklarda ise biraz daha derince açmak.

6. Çukurları dikimden bir ay kadar evvel açmak. Dibine bir kaç kg. ahır gübresi ile 200 gr. amanyum sulfat, 150 gr. superfosfat gübresi atmak. Yani «temel gübreleme» yapmak.

7. Fidanların taçsız, ince gövdeli fakat fazla saçak köklü, hastalıksız olmalarına son derece dikkat etmek.

8. Fidan dikiminde doğrultuya dikkat edilmesi, gübrelerin fidan köklerine değmemesi, kalın, çürük köklerin kesilmesi fakat kıl gibi ince köklere dokunulmaması, fidanların 30 santimden fazla derine dikilmemesi çok önemlidir. [*]

9. Dikimden sonra iki teneke cansuyu dökülerek, fidan dibinin tepilmesi gerekir.

10. Elma, armut, şeftali tesislerinde her 8-10 ağaçda bir döllemeyici başka bir çeşit dikilmesi iyi olur.

11. Genç ağaçların sadece dip piçlerinin alınması, gövdeden çıkan sürgünlere iki üç yaşına kadar dokunulmaması lâzımdır.

12. Sert çekirdeklilerde ikinci, yumuşak çekirdeklilerde üçüncü yıl istenilmeyen ana taç dalları kesilip atılmamalı, Eğilerek gövdeye bağlanmalıdır. Bir iki yıl sonra kesilip atılmalıdır.

13. Genç meyvelikte kışın derin, bahardan sonra sathi hafriyat yapılmalıdır. Bu meyveliklerde hiçbir suretle ekin yetiştirmemelidir. Fiğ, bakla, korunga ekilerek çiçeğe kalkmadan toprağa devredilmelidir. Bunlara yeşil gübre denir:

[*] İlimizde bugünkü tekniğe uygun 5x10 metre aralıklı 7 elma ve armutluk tesis edilmiştir.

14. Toprak nemini kaçırmamak amacı ile fidan diplerine kuru otlar ile yığın, yani malçlâma yapılmalıdır.

15. Az yerde çok ağaç yetiştirmek için çapraz kazıklara dal bağlayarak yapılan palmet sistemi elma ve armutluklarda aralıklar 5, mesafeler (sıra üzeri) 4 metre tutulur. Çanak şeklinde ağaçlar için bu mesafeler 5x10 metredir.

16. Şeftalide bu rakkam 4x6 metredir. Şeftali ve kayısıda en en iyi ağaç şekli 20 santim yükseklik aralıklarla dal sıralamak, sık zak dallı modifay lider tip taç yapmaktır.

17. Bir, iki ve hatta üç yaşında meyve veren ağaçların meyveveren ağaçların meyveleri ham iken koparılmalıdır. Ağaç iyice formunu almadan, kökleşmeden ona meyve verdirmemelidir.

Bu esaslar uyarınca son iki yılda ilimizde demostratif mahiyette 15 kadar toplu bahçe tesis edilmiştir. Teşkilâtımız tarafından kurulan bu bahçelere paralel olarak halkda da bu kurallar çerçevesinde bir çok bahçe kurmak hevesi uyanmıştır. Hele elmalarda az yerden çok yararlanma amacı ile sıralar üzerinin 5 metre, güneşlenme ve beslenme rekabetine mani olmak içinde sıralar arasının 10 metre tutulması fikri çok tutunmuştur.

Meyvelik tesisinde bilinecek daha birçok esaslar var. Bu kitapcık almıyacak sorunuz, çevaplayalım.

2- Şimdi gelelim mahsüldar ağaçların bakımına. Bakım deyince; aklımıza, sulama, toprak işleme, gübreleme, budama ve ilâçlama gelir. Bunları kısaca özetliyelim :

Toprak İşleme; Kışın yağmurlardan evvel 30 santim kadar sürülen toprağa yağmur ve kar suları sızar. Bahardan sonra toprak kat'iyen 10 santimden daha derin işlenmez, sürülmez. Nemini kaçırırsınız. Yazında sâde ot ve toz çapası veya hafif surüm yapılır. Hatta bayır yerlerde toprakların ağaçların bulunduğu şerit de kısa otlu olarak kalması istenir. Buna «Örtü nebatı» denir. Bu otlar toprak aşınmasını, yani erozyonu önler.

Gübreleme; Meyve ağaçları ilk çağlarda topraktan bol bol azot ve fosfor çekerler. Sağlam kök, bol dal yapmak zarundadırlar. Bu maksatla genç meyveliklere bolca ahır gübresi verilir. Fiğ, bakla ekilir çiçeğe kalkınca devrilir. Ağacın çağı başına 100 gr. hesabile Amanyum sulfat ve Superfosfat atılır ve gömülür. Birincisi 5

ikincisi 15-20 santim derine gömülmelidir. Ahır gübreleri kış sü resince erisin diye kış yağmurlarından evvel toprağa atılıp gömülmelidir. Kimyevi gübrelerden superfosfat da kışın verilmeli fakat amonyum sulfat Şubatda verilmelidir Ağaçların gübreye en muhtaç oldukları zaman Mart-Nisan aylarıdır. Bu esnada toprakda yeteri kadar ve erimiş halde besin maddesi bulunmalıdır. Gübreler ağacın büyüklüğüne göre dalların altına verilir. Yani gövdeden bir iki metre uzağa, büyük ağaçlarda 3-4 metre açığa atılır. Gövdenin dibinde ağacın besin alacak bir parçası yoktur. Gübre, köklerin ucunda incecik kılçıklar sonundaki kabarcık başlıklar vasıtasiyle çekilir. Gübrenin orada bulunması gerekir. Kimyevi gübre ihtiyacı doğru olarak toprak ve yaprak tahlili ile anlaşılır. Ezbere gübre atmak yanlıştır. Ağır, karasuluk toprakları kireçleyiniz. Hafif süzek topraklarada dere mili ve yeşil gübre atılsa çok iyi olur.

Su olmayınca gübrenin manası yoktur. Ağaçlar topraktaki durgun sudan hoşlanmazlar. Nem isterler. Bu nemi bulundurmak için toprakları sulamak gerekir. Topraklar, bir: Ağaçların uyanmaya başlayacağı Mart-Nisan aylarında, bir de yazın nemli bulundurulmalıdır. Bazan kışın Şubat ve Martda 10-15 gün yağış olmuyor. Işte bu takdirde ağaç sıkıntı çeker. O toprağı sulamak gerekir. Sonbahar sulamaları, kışın don tehlikesi bulunan yerler için iyi değildir. Tehlikelidir. Su istemeyen ağaç yoktur. Yalnız bazı meyve ağaçları kuraga dayanır. Biz bunları kurak isteyen ağaç zannederiz. Bunlar sulanırsa bol ürün verirler.

Budama [*] ; Meyve ağaçlarına iki üç yaşına kadar bıçak sürülmez. Bu yaşa gelince şeftali ve kayısılara modifay lider (20 şer santim mesafeli zik zaklı dallanma), elmalara palmet veya goble şekli vermek üzere şekil budaması uygulanır. Ağaçlara şekil verirken taç ana dallarını 40 santim yüksekden seçmeliyiz. Bodur ağaç daha çabuk mahsüle yatar bol meyve verir, toplama, ilâçlama, budama kolaydır. Alçak boylu ağacın dibinden ot çıkmaz. Orada çiftin sapanın işi yoktur. Su ve gübre gövdeye yakın verilmez.

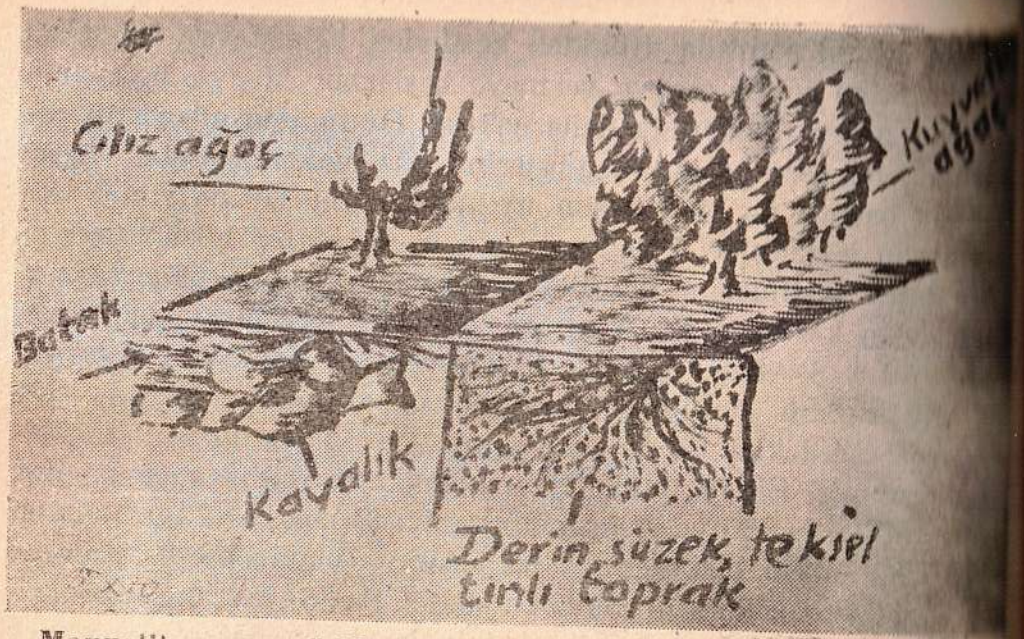
Dikilen fidanlar 100-120 santimden hemen kesilir. Bir gövdeden üç veya dört ana dal seçilir. Diğerleri eğilerek gövdeye bağ-

[*] İlimizde 6 adet budama kursu açılmıştır.

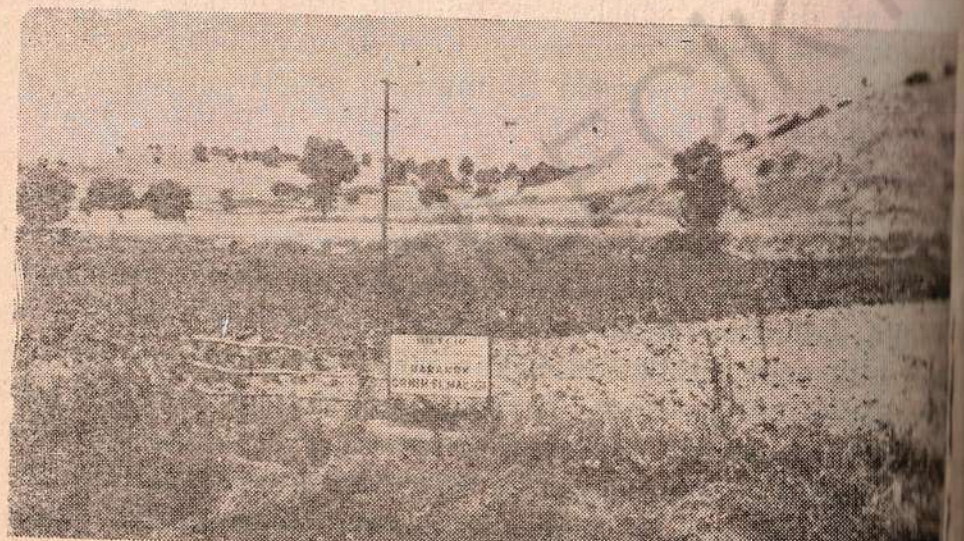
lanır. Bir iki yıl sonrada dibidden kesilirler. [*] Meyve ağaçları şeklini aldıktan sonra meyve vermeye başlarlar Meyve, ağaçların alt ve yan giden dallarında daha çoktur. Onun için ağaçların dikine giden, tepelere kaçan sürgünlerine yüz vermemelidir. Ağaç budamada başlıca üç çeşit kesim uygulanır. Bunlar uç alma, yan dalı olmıyan sürgünleri kısaltmak için istenilen bir gözün üzerinden bu dalın kesilmesine denir. Gerileme, bir yan sürgün üzerinden bir dalın kssilmesidir. Yaşlı ve metruk ağaçların islâhında çok kullanılır. Sereltme çok sık filiz veren bir dalda zayıf ve kuruları alıp sağlam sürgünleri bırakmaya, yani bir sürgünde bir filizi alıp üstündekiai bırakmaya denir Bu da mahsul budamasında uygulanır. En iyi budama mevsimi mart-Nisan aylarıdır. Fakir topraklarda ağırca, zengin topraklarda çok hafif bir budama yapılır. Tacın üçde birinden az dal kesilirse buna hafif budama denir. Fazla kesimede ağır budama denir. Bastoa kalınlığından fazla dal kesimine meydan vermemek için kesilecek dallar daha ince iken alınmalıdır. Kesim, dalların birleştiği yerde bulunan bilezegin hemen üzerinden yaylı makas veya balta ile yapılmalıdır. Destere ile yapılan kesimler perdahlanmalıdır.

Yaşlı ağaçların islahı bilhassa ilimizde çok önemli bir problemdir. Bunun için evvela bahçemizi iyice tetkik edeceğiz. 7-8 metreden daha sık dikilmiş ağaçları seyreltmek, aradan bozuk, hastalıklı cılız olanları köklemek zorundayız. Karışık meyvelikterde az olanlar, verimsiz olanlar, piyasada tutunmıyan ağaçlar çıkarılır. Geride kalan ağaçlar kış başlarında ahır gübresi ile bolca gübrelenir. Ağaç başına 2 Kg. kadar superfosfat atılır. Bu ağaçlara şubat ayında ağaç başına 3 kg. hesabile amonyum sulfat gübresi verilir. Karaleke mücadelesi yapılır. Mart getince ağacın üzerine çıkarak ortaları kapamış dik giden kalın dallardan bazıları dipten kesilir. Geri kalan dallarına tepesindeki sürhünler yan filiz vermemiş ise uç alma budaması tatbik edilir. Yan veren sürgünler en kalın yan filiz üzerinden kesilir. Yani, gerileme budaması yapılır Ondan sonra sık dallardan çürük, yapraksız, cılız dallar aralanır. Yani seyrelme budaması yapılır. O yaz bu ağaca bol bol su verilir. Bu ağaçlar budandığı yıl pek bol mahsul vermezler. Ertesi yıldan itibaren iyi ve devamlı meyve vereceklerdir. Aziz çiftçi fikir bizden zikir sizden.

[*] Genç fidanların gövdesinden çıkan filizleri 2—3 yıl almayınız

Meyvelik uzun müddet kalacakeır. Onun için iklim ve toprak eyi tetkik edilmelidir. Sağdaki gibi kayalık, bataklık yerlerde eyi meyvelik kurulamaz. Toprak soldaki gibi derin ve tınlı olacaktır. Ağaç iyi gelişir.

Teşkilâtımız tarafından İlimizde kurulan örnek meyveliklerden birisi. Genç fidanların gövdesinden filizler çıkmış ve koparılmamıştır. Koparılmıyacaktır. Buna bilhassa dikkat edilir.

Yan filiz vermiyen bir sürgüne uç almak budaması yapılıyor. Bu budama mecbur olmadıkça yapılmamalıdır.

Yanda ; Uzayan ağaçları toplamak, aşağı indirmek için en iyi budama "gerileme budaması„dır. Burada dal, bir yan filiz üzerinden kesilip atılır. (Resime dikkatle bakınız.)

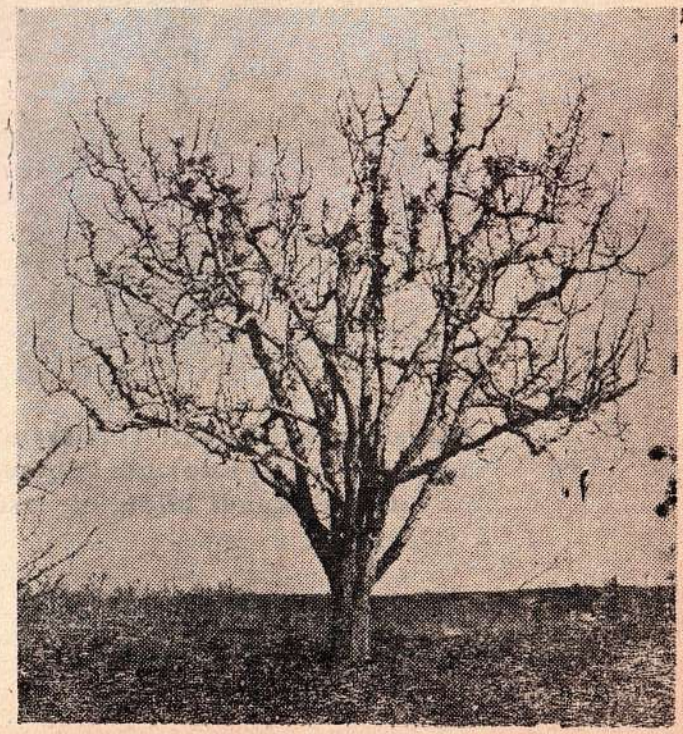

Altta : Sıklaşmış, birbirine girmiş dal ve dalcıklar aralama denilen seyreltme budaması yapılarak hava ve güneşe kavuşturulur.

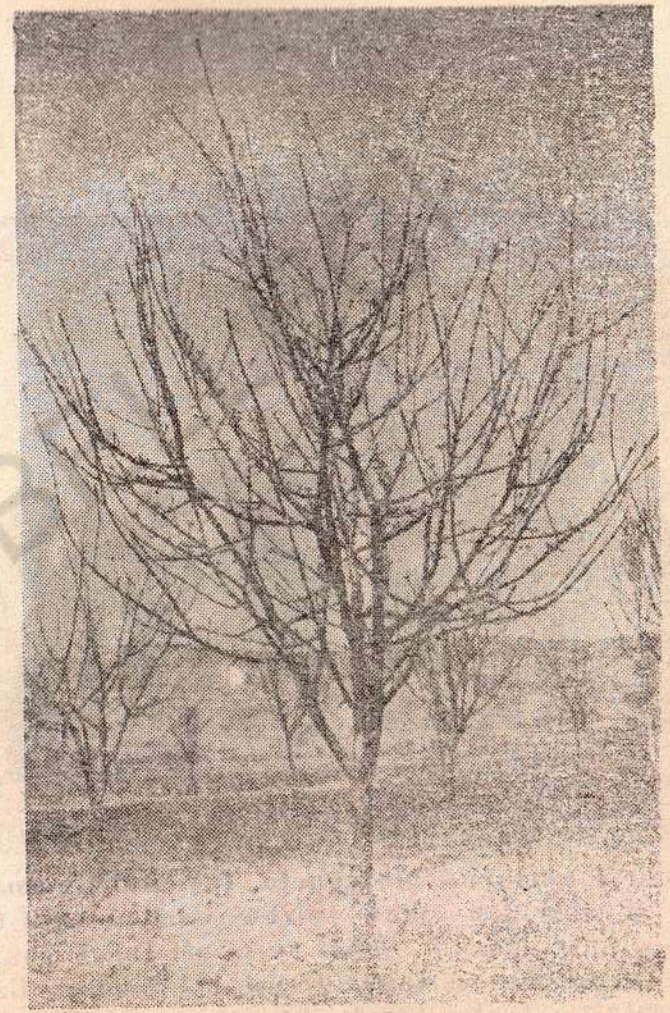
Genç bir vişne ağaçına şekil verilişi

[illegible] yaşlı bir [illegible] dal uçlarına gerileme budaması yapılarak ağaç aşağı [illegible]

Burada vaktile şekil verilmemiş bir elma ağacının terbiyesini görüyorsunuz. Ağaçın dalları kendi bildigine uzamıştır.

Ağaçta bu tepe dallarının gerileme budaması yapılarak alçaltıldığını, gövde içindeki birbirine girmiş dalların seyreltildiğini görüyorşunuz. Bu ağacın vaktile gövdesinden çıkan filizler alınmasaydı, taç daha aşagıdan 40-50 santimden verilmiş olacaktı. Yüksek gövdenin ağaç üzerindeki işleri güçleştirmekten başka biçbir kerameti yoktur, Bize gövde değil taç lazım.

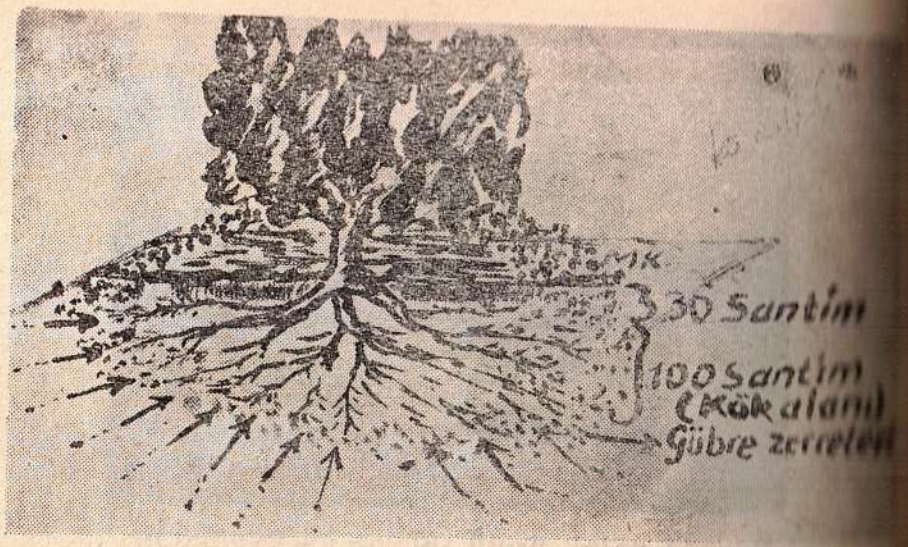
Şekil verilmesi gecikmiş bir ağacın taçlandırılması. Vaktiy
bu ağacın gövdesinden çıkan filizler kesilmeseydi tac dahe
aşağıdan verilmiş olacakdı. Şimdi tacın alt tarafı çok dallı ve
sürgünleri ise sadece beş tane. Hepsi bir hizada. Uzayıp gi
denler, birbirini geçenler alındı. Ağacın tepesi bir hizaya ge
tirildi. Bundan sonra bu ağacın dalları alabildiğine uzayama
yacak. Mevcut dallar meyveye yatacaklardır.

Burada yalak usulü sulama görüyorsunuz.
Su ağacın dibine değil doruğa
hizasına verilir.

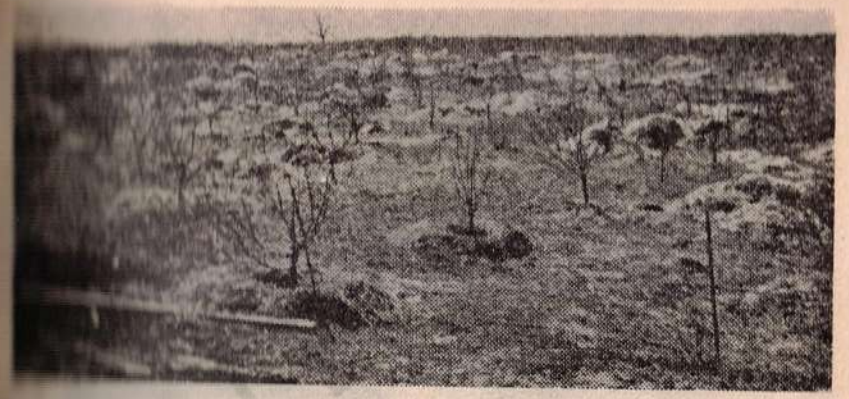
Burada da karık usulü sulama ya-
pılmaktadır. Bu usulün masrafı az
ve fakat su zayiatı biraz fazladır.

Meyve ağaçları topraktan nem ve gıdayı kök uçları ile yani kılcal kökleri ile alırlar. Bunlar ağacın gövde dibinden uzakta bulunurlar. Sonra toprağın yüzünde değil 30—100 santim kadar altındadırlar.

Bu sebeple gübreyi şu karalanmış sahaya atacaksınız ve hemen toprağın altına gömeceksiniz. Toprak yüzünde kalmış gübrenin soruyorum, toprak altındaki köklere ne faydası olur?

Meyvelikte ağaçların diblerine 30-35 santim kalındığında kuru ot döşemenin birçok faideleri vardır. Toprak [illegible] olmaz, Toprakdaki ağaçları besliyen ufak canlılar çoğalır. Toprakda yarılmalar, çatlamalar olmaz. Toprak yazın çok sıcaktan kışında, çok soğuktan korunmuş olur. Ağaçların potaslı gübreyi alması kolaylaşır. Toprakta elverişli potas gübresi artar. Topraktaki [illegible] korunur. Uçmaz. Düşen meyveler berelenmezler. Toprakta nem ve gıda artacağından meyve verimi de artar. Sadece yangından korunmak gerekir.

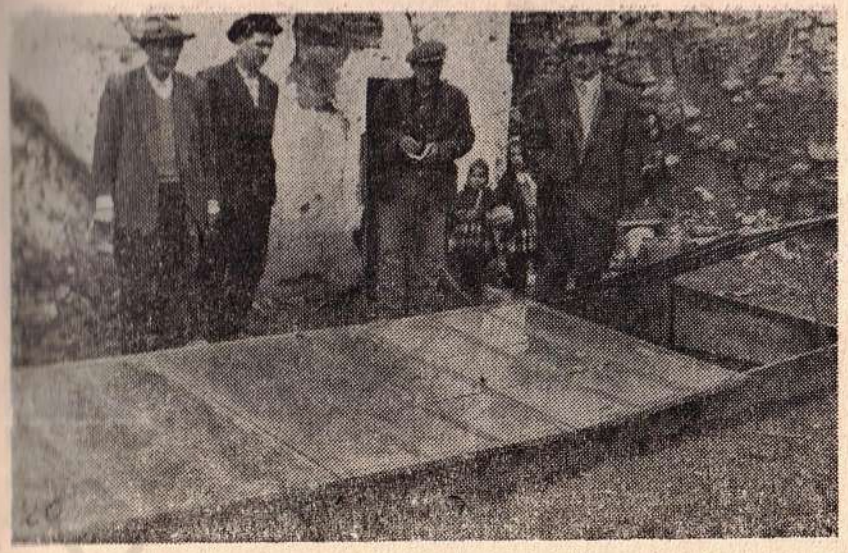
Çileklik tesisi demontrasyonu Çilek fidelerinin dibine naylon şeritler döşendiği, böylece çileklerin toprağa değmediği öğrenilmiştir. Sizde deneyiniz. [*]

7. SEBZECİLİK

B. KAÇAR

İlimize Eskişehir Tohum Islah Enstitüsünden tatlı patates, Fransız fasulyesi, göbekli marul tohum ve yumruları getirilerek üretmeye alındı. w.c. 156 domates çeşidi ile çarliston biberi üzerinde muhite uyma ve verimlilik denemeleri yapılmaktadır.

[*] Vali Turğut Kılıç'erin Antalya çalışmalarından

Turfanda Sebze fidesi yetiştirmenin en basit çaresi fide camekânlarıdır. Teşkilâtımız tarafından yaptırılan camekânlardan bir demonstrasyon görüyorsunuz

Irmak yatağı düzlek topraklarda, derin ve mil arazide çeşitli sebze yetiştirilmektedir.

Ziraat teşkilâtı olarak gördüğümüz kusurlar şöylece özetlenir : Sebze tohumları ne çok rutubetli, nede pek sıcak yerde saklanır. Boğukça gölgede asılı olarak bekletilirler. Sebze tavaları çukur yapılmaktadır. Yüksek tava yapılması, toprağın gübre ile iyice karıştırılması gerekir. Sebze tohum tavalarının Nemagon gibi nemetod ilâçları ile ilâçlanması lâzımdır. Sulama fazla yapılıyor, veya yetersiz oluyor. Sık sık azar azar su verilmesi, çapalama ve kaymak kırma işlerinin vaktinde yapılması önemlidir. Müdürlüğümüz 27 adet yukarda görülen turfanda sebze cemakanı dağıtmış, turfandacılık üzerinde. bu suretle bir hafta on gün evvel sebze istihsal edilmesine başlanmıştır. Konserve fabrikasının kurulmasile tarla ziraati halinde sebzecilik başlamış bulunacaktır.

Ziraat sanatları demonstrasyonlarından birisi : Kayısı konservesinin yapılması

8. ZİRAAT SANATLARI:

S. BAĞCI

imizde halk taaafından sadece ilksel usul ile bazı sebze ve meyve kurut- yapılmaktadır. Turşu yapımında sirke kullanılmaktadır.
şkılâtımız üzüm ve domates suyu yapılmasını, kendi ihtimarı ile hıyar u yapımını, şeftali, sebze konsrvelerini teşvik etmek üzere 20 köyde kurs ır.
ıpılan bu çalışmalar olumlu sonuç vermiştir. Köylülerden bazıları meyve turşu, üzüm suyu imal ederek satışa çıkarmışlardır. Yukarda Ziraat sanat- lışmalarından birisini görüyorsunuz.

EYVE ŞIRALARININ YAPILMASI :

yve suları preslesrde çıkarılır. Prese koymadan evvel üzüm, vişne, ahu- ilek, erik, şeftali, kayısı, bektaşi üzümü ve zerdali ısıtılır. Elma. porta- eyfurt, nar ısıtılmak istemez. Presle ezildikten sonra tülbentten geçirilen nceden sıcak ve sodalı su ile iyice yıkanmış şişelere dodurulur. Şişenin biraz boşluk bırakılarak iyice kapatılır. Sonra dibinde ve yanlarında ız- luaan bir kazan veya tencereye şişeler yereştirilir. Üzerleri kapanıncaya kazan yeya tencere su ile doldurulur. Kazan veya tencere kaynama dere- kadar ısıtılır ve kaynama başladıktan sora 15-20 dakika bekletilerek şi- men ve kırmaden yavaş yavaş soğutulur.

SEBZE KONSERVELERİ :

Evvelâ sebzeler yıkanır, ayıklanır, haşlanır. Haşlama ya kaynar su ile yapılır veya buhar ile. Ondan sonra soğuk suya daldırmak veya su püskürtmek suretiyle diriltilirler. Kavonoz veya kutulara doldurulur. Bir litre kavanoza bir çay kaşığı tuz konur. Hava konseveyi bozar. İçindeki hava kavonozu eğerek bir bıçakla kenarından sebzeleri sıkıştırmak suretile çıkarılır. Kavanoz veya kutuların ağzı hemen ve sıkıca kapatılır. Bu kavonozlar sebzenin cinsine göre 30-40 dakika takim edilir. Sonra otoklavdan indirilir ve ıslak bezler üzerinde kendi kendine soğumaya terkedilir.

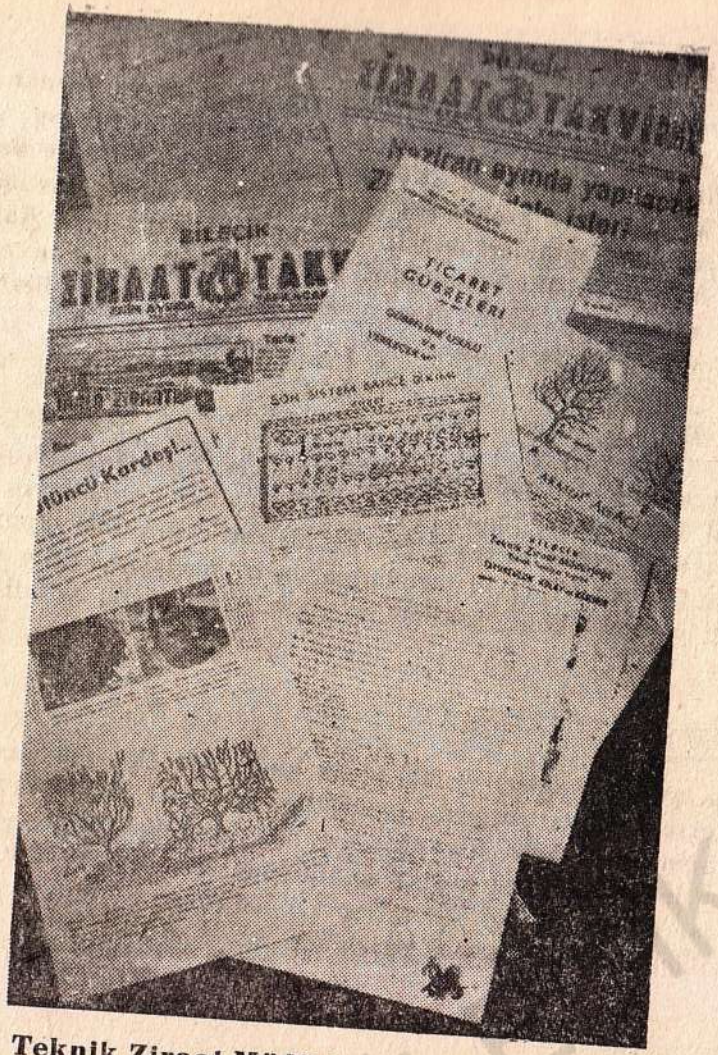
REÇEL :

Meyveleri şekerli su içinde, yani şurup içinde pişirmek suretiile elde edilen yiyeceğe reçel denir. Reçel birde meyveleri toz şeker ile katlayıp bir müddet bekleterek meydana gelen meyve suyu ile pişirmek suretiile yapılır. Birinci şekilde kaysı, elma, armut, ayva, mandalina, incir, portakal, üzüm ve kabak ile patlıcan reçeli yapılır. İkinci şekilde ise çilek, vişne, erik, şeftali ve gül reçelleri yapılır.

TURŞU :

Tuzlu su, nohut daneleri ve bir kaşık kadar süt eklemek suretiyle asitsiz, hafif ekşi, lezzetli hıyar, patıcan, havuç v.s. turşuları yapılır. Yalnız bu turşuların rengi hıyarda yeşildir. Piyasada zorlukla tutunmaktadır,

Yeşil zeytinler %1,5 luk kostik mahlülünde etli kısmın 2/3 ü esmer renk alıncaya kadar kalırsa acılığı gider, sonra iyice yıkanır ve %10 luk tuzlu suda muhafaza edllirler. Arada bir tuz eklenir.

Teknik Ziraat Müdürlüğü çiftçinin bilgice gelişmesini sağlamak amacı ile köye gi-den her yayına elini uzatmıştır. Yukar-da bu çalışmalardan bazı sirküler mek-tupları gazete makaleleri görülmektedir.

9. ENFORMASYON

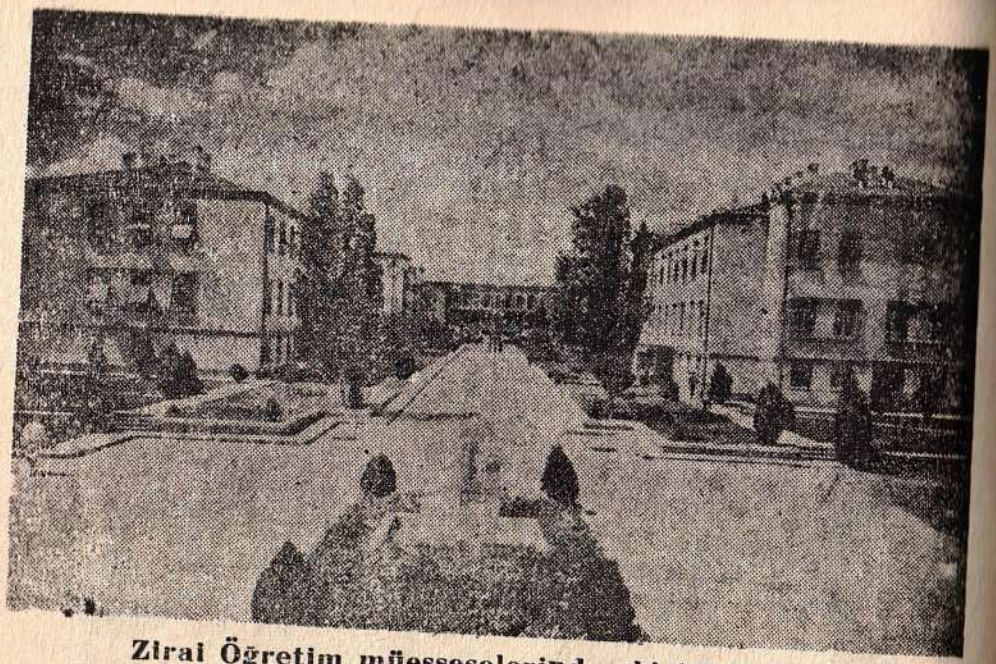
İ. H. URAL

iraat bilgisini yayınlamada pratik çalışmalara paralel olarak
0 adet braşür' 12775 sirküler mektubu dağıtılmıştır. Mahalli
elere yazı verilmiştir. 41 köyde «Zirai Yayım Gecesi» düz-

lanmış, köylüye Prajeksiyon ile slayd sinema ile filim ve episkop ile teknik resimler gösterilmiş, gece dersleri verilmiştir. Resimde yayın çalışmalarımızda dağıtılan yazılardan bazıları görülmektedir.

Zirai yayım geceleri düzenlenmiştir. Bu toplantılar-da Ziraatın nazari esasları açıklanmış, bahçe kurma, meyvecilik, tohum temizleme, iyi tohum, gübrele-me ve zirai mücadele hakkında slide, filim ve epis-kop ile eğitim yapılmıştır.

Zirai Öğretim müesseselerinden birisi Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi

10. ZİRAİ ÖĞRETİM:

İ. H. URAL

Yurdumuzda bölge bölge her dereceden Ziraat bilgisi veren kullar vardır.

Ankara, Atatürk ve Ege Üniversitesi Ziraat Fakülteleri Lise ezunlarını, veya Lise mezunu olmuş Ziraat okulu mezunlarını ır. Ziraat Yüksek Mühendisi çıkarır.

İstanbul, Bursa, Adana, Malatya, Erzincan Ziraat Okulları Liso uadilidir. Ortaokul ve Teknik Ziraat okullarından çıkanları alır, raat Teknisyeni yetiştirir.

Ayrıca İlkokul mezunlarını alan ortaokul muadili Teknik Buh- anlık okulları vardır,

Bilecik Ziraatına hizmet eden Teknik ve idare elemanlar

11. İLLER TEŞKİLÂTI:

M. ERAY

İlimiz Teknik Ziraat Müdürlüğü, Merkez ve ilçe teknik elemanları ile çalışır. Bu arkadaşlar bir taraftan büroda yazışmaları yürütürken diğer taraftan pratik çalışmaları ve idari hizmetlerile çiftçiler ile idare amirlerinin dileğini yerine getirmeye çalışırlar. Görevleri özetle üç katogoride toplanır. 1. Gerekli yazışmaları yürütmek, 2. İdare hizmetlerinde idare amirlerine yardımcı olmak, 3. Teknik görevleri icabı köylünün yanibaşında çalışmak.

Köylümüzün sadece pratik çalışması yanında nazari bilgisinide geliştirmek amacı ile ilimizde çeşitli Ziraat kollarında, 29 kurs a ılmıştır. Geceleri oda dersi verilmiş, gündüzleri uygulama ya ılmıştır.

Gece derslerinde gündüz çalışmalarında yapılacak uygulamala ın esasları anlatılmış, temel kuralları izah edilmiştir. Bilhas a gübreleme, tohum seçimi, münavebe, toprak işleme, sulama ve udama üzerinde durulmuştur. Meyveciliğe uygun yerlerde yeni eyveliklerin kuruluşunda son metodlar etraflı olarak izah edil iştir.

İlimizde özendirme yarışmalarıda yapılmaktadır.

Özendirme yarışmalar : Yetiştiricinin çalışma cabasını artırmak, çok yetiştiriciye iyi malı tanıtmak amacile ilimizde özendirme ışmalarıda düzenlenmektedir. Yukarıda elma özendirme yarış- sı görülüyor.

Hemen her köyde bir lider çiftçi edinerek Ziraatın marifet bil- ni onun aracılığı ile yaymaya ugraşmaktayız. Ayrıca köy Da- na Kurulları yardımının sağlanmasına, köyde toplum Zirai ınmasının bu yolda teminine çalışmaktayız.

limiz elemanları arasında koordinasyon sağlamak için teknik antılar düzenlenmiştir.

Kısa süreli kurslardan birinde gübrenin ağacın dibine değil etrafına nasıl atılıp kapatılacağı gösteriliyor.

Kısa süreli kurslarımızdan diğer birinde tütün denkleme tatbikatı yapılıyor.

Kısa süreli kurslardan biri daha : Tatbiki arıcılık dersi

12. ZİRAÎ EKONOMİ :

M. KANTAR

Ziraat Ekonomisi, Çiftçi anlamında emek, para, mal sermayesini kâr'a götüren bir hesap bilgisidir. Bir ürünün maliyeti, onun satış fiatından yüksek ise zarar ederiz. Başa baş ise bir adım ileri gidemeyiz. Ürün satış fiatı maliyet fiatından yüksek olduğu takdirde ancak kârlı bir Ziraat yapıyoruz demektir. Bunun için her çiftçi bir hasap defteri tutmalıdır, İstihsal kooparatifleri, birlikler kurarak masrafları düşürmelidir. Kaliteli mal yetiştirerek malının değerini yükseltmelidir İyi tohum, hastalıklar ile mücadele, tekniğe uygun gübreleme ve sulama, bayırlar da şeritvari ekim ve teras, munavebeli Ziraat, ağaç budama, kârlı Ziraatin, temel taşlarıdır.

Plânlı çalışma devresinde devlet yatırımları ile yapılan demonstrasyonlarda : 1. Önder çiftçiler ile isbirliği yapılmıştır. 2. Yapılan işin rentabilitesi (yani harcının borcunu karşılaması) düsünülmüştür. 3. İş, komşuların görebileceği bir yerde ele alınmıştır. 4. Bu esasları Devlet ile köylü el ele vererek beraberce becermişlerdir. Plânımız, %110 gerçekleşmiştir.

İlimizde Tarım dağılış alanı şöyledir :

818.243	hektar	Tarla ürünleri
2.006	«	Çayırlar
76.003	«	Sebze ziraatı
431.297	«	Nadas
107.604	«	Bağ—Bahçe
198.227	«	Otlaklar
1.684.500	«	Orman
1.348.120	«	Tarıma yaramıyan arazi
4.666.000	«	(4.666 km²

İlimizde Ziraat ekonomisine olumlu etkisi bulunan faktörler :

a) Asfalt ana yol ve demiryolu
b) Sakarya, Karasu, Göynük, Göksu ırmakları ve yeraltı suları.
c) Yayım faaliyeti
d) Konserve fabrikası, Şerbetciotu kurutma furunu

Olumsuz Etkiler :

a) Yaz doluları, samyeli, donlar.
b) Erozyon
c) Cehalet
d) Çiftçi malları koruma noksanlıkları

Tüketimin çoğalması, hayat standardının yükselmesi; İlimiz tarına da tesir etmiştir. Bunun sonucu olarak ekstansif Ziraatdan nsif Ziraata doğru bir kayma görülmektedir. Çayır ve meralarla Ziraatı toprakları bağ bahçe kültürlerine çevrilmektedir. a hayvancılığı yerine ahır beslemeciliği başlamıştır. Çiftçi topnı, genişliğine artırma yerine, derinliğine değerlendirme cabandedir.

BİLECİK İLİNİN ZİRAAT MAHSÜLLERİ DURUMU :

TARLA MAHSÜLLERİ :

ÇEŞİDİ	Ekiliş Hektar	İstihsal Ton
Afyon	2769	552
Arpa	11822	14196
Ayçiçeği	856	859
Bakla	148	105
Biber	630	2280
Bostan	1474	14930
Buğday	45260	56535
Burçak	530	463
Çavdar	1618	2103
Fasülye	939	880
Fiğ	641	645
Kaplıca	1633	2028
Mahlüt	2079	1821
Mercimek	520	418
Mısır	3352	6640
Nohut	707	590
Pamuk	772	227
Patates	735	6840
Sarmısak	101	606
Soğan	667	7337
Susam	192	345
Şeker Pancarı	2200	54600
Tütün	645	514
Yulaf	1360	1603

BAĞ — BAHÇE MAHSÜLLERİ :

a) Bağcılık :

İlçesi	Bağ sahası hk.	İstihsal Ton
Merkez	650	1500000
Bozüyük	110	110000
Gölpazarı	2230	10500000
Osmaneli	1200	1100000
Pazaryeri	50	350000
Söğüt	3620	5530000

NOT : Üzümler daha çok şaraplık karekterdedir.

Meyvecilik :

İlçesi	Meyve Bahçesi Hk.
Merkez	830
Bozüyük	2800
Gölpazarı	75
Osmaneli	191
Pazaryeri	128
Söğüt	2940
Yekûn	6954

Cinci	Ağaç sayısı	İstihsal Ton
Armut	77100	1214
Ayva	91800	811
Badem	11800	163
Ceviz	27820	678
Dut	11100	350
Elma	127950	1885
Erik	140310	1155
Fındık	3860	1700
İğde	29300	14o
Kaysı	38360	516
Kiraz	25480	6oo
Kızılcık	1600	18
Seftali	28250	139
Vişne	1633o	85
Zerdali	4651o	269
İncir	127oo	699

BİLECİK KENT BELLEĞİ

c) Sebzecilik :

si	Merkez	Bozüyük	Gölpazarı	Pazaryeri	Osmaneli	Söğüt	Yekûn	
aies	200	—	80	70	57	350	757	Ekiliş Hektar
	4500	—	200	350	320	3400	8970	İstihsal Ton
can	140	—	40	20	90	150	440	Ekiliş Hektar
	4200	—	280	65	1800	850	7195	İstihsal Ton
k	30	45	30	150	17	40	352	Ekiliş Hektar
	5350	900	175	200	340	520	7485	İstihsal Ton
ya	35	—	2	—	3	10	50	Ekiliş Hektar
	20	—	1	—	6	32	59	İstihsal Ton
r	17	—	25	125	20	8	195	Ekiliş Hektar
	185	—	125	255	120	25	710	İstihsal Ton
ıak	25	30	20	15	20	80	190	Ekiliş Hektar
	100	95	80	120	35	600	1030	İstihsal Ton
	15	43	25	5	11	70	169	Ekiliş Hektar
	400	120	750	35	100	150	1555	İstihsal Ton
	85	—	85	5	160	300	635	Ekiliş Hektar
	1215	—	170	32	500	3000	4917	İstihsal Ton
üllye	145	15	35	20	62	250	527	Ekıliş Hektar
	3650	45	145	40	300	650	4830	İstihsal Ton
ıa	30	56	20	8	13	21	148	Ekiliş Hektar
	850	280	400	180	130	270	2110	İstihsal Ton
ç	20	—	30	2	—	—	52	Ekiliş Haktar
	250	—	450	5	—	—	705	İstihsal Ton
ar	2	—	—	—	—	4	6	Ekiliş Hektar
	6	—	—	—	—	18	24	İstihsal Ton
oğan	40	—	—	—	30	240	310	Ekiliş Hektar
	1300	—	—	—	300	700	2300	İstihsal Ton

KÜÇÜK EVCİL HAYVANLAR :

Arıcılık

İlçesi	Eski Kovan	Yeni Kovan	Bal	Balmumu	Arı besliyen köy
kez	655	192	54oo	13oo	4o
üyük	91o	42o	466o	233o	37
pazarı	93o	168	12ooo	35o	35
aneli	27o	32	45o	7oo	27
ıryeri	19oo	38o	785o	—	24
it	2795	462	425o	141o	21
ÛN	746o	1654	3461o	6o9o	184

b) İpek Böcekçiliği :

İlçesi	Açılan kutu	İstihsal Yaş Koza Kg.	Köy Sayısı
Merkez	1550	60000	45
Bozüyük	—	—	—
Gölpazarı	460	27700	69
Osmaneli	620	62000	22
Pazaryeri	10	550	4
Söğüt	3150	84000	25
YEKÛN	5790	234250	165

c) Tavukculuk :

İlçesi	Hindi	Kaz	Ördek	Tavuk	Yumurta
Merkez	1300	87	165	28500	620000
Bozüyük	2700	520	765	30640	1862ooo
Gölpazarı	55oo	29oo	43oo	48ooo	31ooooo
Osmaneli	526	12o	215	168oo	38oooo
Pazaryeri	12oo	—	38o	3126oo	21o5ooo
Söğüt	9oo	27o	7oo	235oo	62485o
YEKÛN	12126	3897	6525	46oo4o	869185o

Aziz çiftçi vatandaş : Tarlan en iyi neyi yetiştiriyorsa onu ekmeğe gayret et. Tarlanda olsun, olmasın en fazla ne para getiriyorsa onu ekmeye kalkarsan kısa zamanda hüsrana uğrarsın. Tartarlanın istemediğini ekme.

Bu günün ziraat gidişi artık ne yalnız fikren yorulan aydın ziraatçı istiyor, ne de sadece bedenen yıpranan. Her ikisinide üzerinde toplayaa elemanlar olmak zorundayız. Kişinin verimli olma şartı bu.

BİLECİK İL HALK KÜTÜPHANESİ

Çiftçi Malları Koruma Bekçisi sahasının geniş ve dağınık olduğundan, ücretinin azlığından, ceza limitlerinin düşük oluşundan, Meclis ve Murakaba üyelerine ücret verilmediği için hakkile takip edilmediğinden yakınmaktadır.

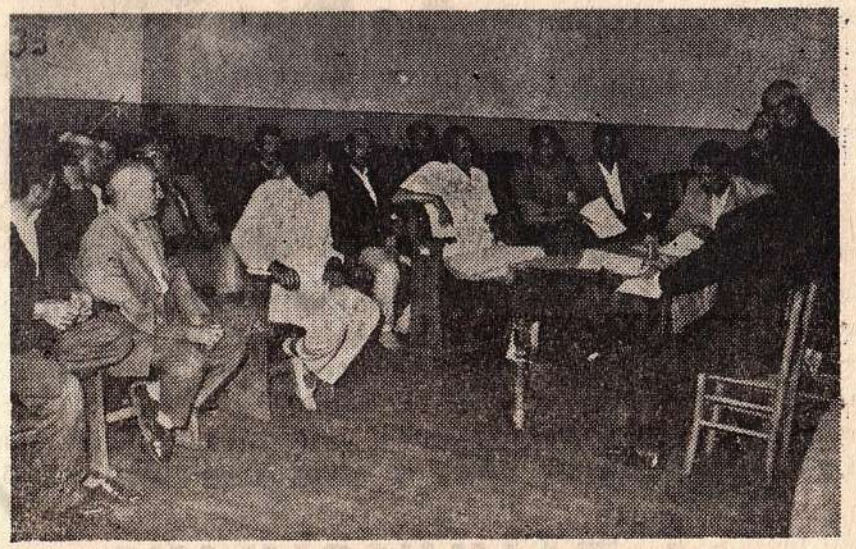
13. KÖYCÜLÜK

M. ERAY

Köylü, Ziraat dairesini bedava tohum, fide, fidan ilâç dağıtan kurul olarak tanımakta idi. Oraya, anlaşmazlıkları hal eden aat mahkemesi gözü ile bakmaktadır. Biz, Teknik Ziraat Teşkinın, Teknik bilgi dağıtan anlaşmazlıkları Çiftçi malları Kanunu evesinde çözümlemede yol gösteren bir daire olduğunu empoze ek istedik [*] Koruma bütçelerinin adil bir şekilde düzenlen-

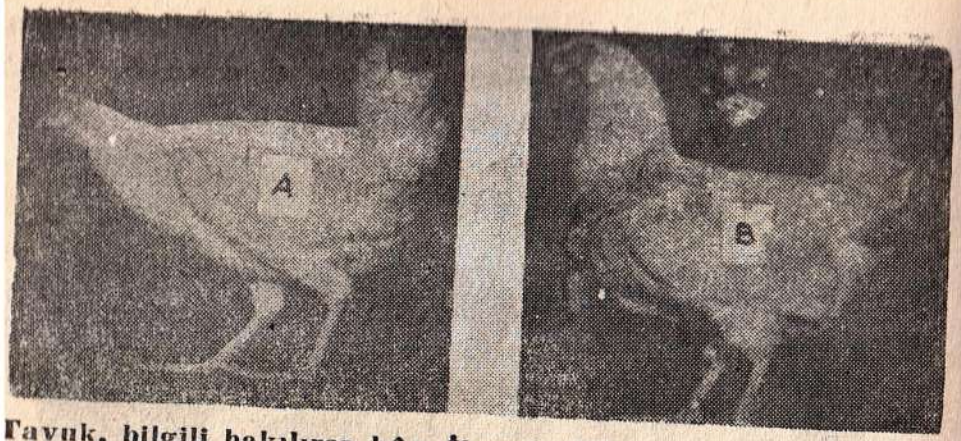
[*] Bu konudaki ceza limitleri günün icablarına uydurulmak

mesi, mera ve otlakiye kapasitelerinin tesbiti, su yollarının tanzimi, bağ ve bahçelere tecavüzün önlenmesi üzerinde duruldu. Ceza limiti genişletilmeli, Bekçiler tatmin edilmeli kanısındayız.

Ziraat Odası Seçimlerinden Biri

Ziraat Odaları konusunda da gereği gibi çalışılmıştır. Genel Kurul toplantısı yapılmıştır. Merkez ve İlçelerde İdare heyetleri, Oda Meclisleri kurulmuştur. Fakat üye kaydında zorluk çekilmektedir. Çiftçi bildirilerindeki ayni ve nakti varlık ve yıllık gelir sütunları köylümüzü kuşkulandırmaktadır. Oradaki rakkamları toprak dağıtımına esas, vergiye matrah zannetmektedirler. Teknik Ziraat Müdürlüğü olarak, İdare Kurulu ve Oda Meclisi tabii üyesi olarak Kanunun ruhu nekadar açıklanmışsa da asıl iş Meclis ve İdare Kurulu Başkanlığına düşmektedir. Bu arkadaşların gezecek, dolaşacak kudrette; varlıklı, Kanunu izak edecek kadar aydın kişiler olması gerekmektedir. Memur aydınlardan çok, müstahsil aydınlar bu iş de daha etkili olacaktır kanısındayız.

Tavuk, bilgili bakılırsa kâr, İhmal edilirse zarar getiren za-vallı bir yaratıktır. Irk seçimi, temiz ve havadar kümes, bol ve ucuz yem, gününde aşılatma tavukculukda başarının te-nelidir. Böyle bakılan tavuklar sağdaki gibi canlı, dik başlı ve iri gövdeli olur. Bol yumurta yapar. Aksi takdirde solda-ki gibi zavallı duruma düşer ve nihayet yana yatar ve ölür.

14. TAVUKCULUK :

İ. SAĞCAN

avukculuk, geniş yapılırsa kâr, dar çerçevede ev ihtiyacını ecek önemli ziraat kollarından birisidir. Kümesler havadar, tünekli olacaktır. Soğuk rüzgârlara karşı arkasını vermiş acaktır. İyi bir tavuk dik duruşlu, gergin ve kırmızı ibikli, i geniş, kuyruk altı açık olacaktır. Tavuklar iki grubda top-Kasablık ve yumurtalık. Kasaplık tavuklar yumurtayı az ve-umurtacı tavukların eti az, hastalıklara dayanışı zayıfdır. orn gibi) Bunun ikisinin ortası hem yumurtası bol, hem de an Newhampshire tavuklarıdır. Tavukda en önemli beyaz is-veba hastalıkları vardır. Aşı yaptırınız. 5 Lt. suya 3 çorba Coxidin katarak 10 hafta içirmelidir. Birde kuluçkaya ko-ık yumurtada pullorüm muayenesi yaptırmak lâzımdır. Teş-nız: 135 Çiftçiye 3936 civciv dağıtmıştır. 12 adet suluk ve k yaptırılarak plot köylere verilmiştir.

Toplu Tütün fidelikleri kolay ilâçlama karşılıklı yardımlaş-ma bakımından çok faideli olmuştur.

15. TÜTÜNCÜLÜK

İ. FİDANCILAR

Tütün satışında kusurlar, çeşit, yetiştirme ve işleme hataları yüzündendir. Kulaksız Tütün (1) çeşidi yetiştirilecektir. Tütün tavaları su tutmayan işlenmemiş güneşe karşı arazide kurulacaklardır. Yukarda teşkilâtımız tarafından yapılan yüksek tava toplu fideliklerden birisi görülmektedir. Toplu fidelikler gerek ilâçlama, gerekse karşılıklı yardımlaşma, sulama kolaylığı ve mavi küfün yayılmasına engel olma bakımından çok yararlı olmuştur. 1964 yılında kanun ve emirler aynen uygulanmış, ilimizin bütün köylerinde toplu fidelik yaptırılmıştır. Hükümetimizin verdiği yetkiye tütüncü köylerin gösterdiği anlayışa minnettarız. Böylece devam etmesini dileriz.

(1) Bu çeşide zenebli tütün de denilir. Diğeri yaşmaklı tütündür. Bu mıntı-

Tütünler çamura, tavsız toprağa; derin çukurlara dikilmektedir. la sıraları düzgün değildir. Dikim parmakla yapılmaktadır. im çivisi kullanılması, toprağın ne pek kuru ve ne de pek ça- olmaması çivi ile köklerin iyice sıkıştırılarak arkadan can su- verilmesi pek önemlidir.

Tütün işlemedede kusurlar vardır. Aynalı kurutma, tekerlekli le yapılmalıdır. Tütünlerin duvara asılarak yarım kurutulma- rica olunur. (1)

Pastalanmada kaliteye göre işleme, muntazam kasalar içinde leme yapılması tavsiye olunur. Fazla bilgi için dairemize baş nuz.

İlimizde 4 tütün işleme kursu açılmıştır.

Yetişen bir meyvenin pazar değeri onu dalından koparmakla başlar, Meyve dalından çekip kıvırarak alınır. Sepete atılmaz. Konur. Ne ham koparılır ne, de pek olgun, Hasat zamanını iyice kestirmek gerekir.

16. PAZARLAMA

M. KANTAR (1)

İyi bir pazar temeli hazırlamak ürün yetiştirmede çekilen emeği değerlendirir. Kötü bir pazarlama çekilen emeği yazık eder. Ziraat ürünlerinin hasadı ile iyi bir pazarlama başlar. Meselâ meyve gelişigüzel çakilerek koparılmaz. Bu gelecek yılın mahsul gözünü hırpalar, koparılan meyveyi zedeler. Yukarıdaki resimde meselâ şeftalinin koparılmasını görüyorsunuz. Meyve hafif kıvrılarak dışarı doğru çekilir. Meyve sepete düşürülmez, koyulur. Sepet kaneviçe kaplıdır. Meyvelerin olumu ne pek gecikmiş olacaktır. Ne de pek erken yeşilken toplanacaktır. Her meyyenin bir toplanma devresi, her ürünün bir hasad çağı vardır. Bunu iyi kastirmek gerekir.

Pazar değerini arttıran faktörlerden biriside iyi depolama ve saklamadır. Büyük kooperatifler modern soğuk depolar yapmaktadır. Bizde resimde görüldüğü gibi bir saklama yuvası yapabiliriz. Bu sap saman örtülü, toprak tavanlı bir depodur. Ürün depolamada üç noktayo dikkat edilir. 1. Rutubet, 2. Soğukluk, 3. Temızlik. Bazı ürünler fazla rutubet isterler. Genel olarak 2 ile—1 arasında değişir. Depoda yaşlık olmıyacaktır. Yığın halinde saklamak doğru deaildir. Raflar yaparak dizmek yerinde olur. Depoda pis koku, başka ürün çürüntüsü bulunmaz. Koku çabucak yayılır, Depo temiz tutulacaktır. İlk konulan

[1] Amerika çalışmalarından 1954

BİLECİK KENT BE

Pazarlamada başarılı olmanın bir şartıda ürünlerini saklamayı bilmekdir. Saklama yuvalarında sıcaklık, su ve don olmayacaktır, ısı ve Rutubet önemlidir.

ızı yakın, son gelen diplere yerleştirilir. Çıkarılırken tersine davranılır. anan ve anbalajlanan ürünlerin pazara ulaştırılması ayrı bir önem taşır. derin olmıyacaktır. Üst kapaklar elestiki maddelerden yapılacaktır. Çivi udak çıkıntıları bulunmıyacaktır. Ulaştırma çok sarsmıyan alçak şaseli yapılacaktır. Ürünler ne kadar az el değiştirirse o kadar az zedelenirler. üçük kooperatifler kurarak ürünleri standard boylar halinde sevk etem emek azalır, hemde alıcıya itimat verilmiş olur. Hile alıcıyı değil li aldatır. Yol konusunda şu darbımesel vardır : Dalgalı kısa yoldansa, ızun yolu tercih ediniz.

Pazarlamanın bir başarı yolu da nakliyat işleridir. Yaş ürünler, yerden yapılır, sarsıntısız taşıtlar ile ulaştırılacaklardır.

İlimizde 4-K binası, selektörevi, sıvat fenni hela ve silolar yapılmıştır. Bunlarda köylümüzün de emek payı vardır. Resimde Poyra 4-K binasını bir gösteride görüyorsunuz.

17. İNŞAAT

M. ERAY

İlimizde son iki yılda iki 4-K Kulübü onarılmış külfetin çoğu köylüye ait olmak üzere 9 adet sellektörevi yaptırılmıştır. Bu konuda köylü potansiyelinden fazlasile faydalrnmış olmakla teşkilâtımlz köylü adına kıvanç duymaktadır. Köylümüz bu inşaatlara yardımı, bir angarye, bir yük saymıyor. Faydasını idrak ederek emek veriyor. Kendi işı gibi benimsiyor. İnşaat projesi bulunan köylerimiz birer şantiye halindedir. Bu yapılarda mali hizmeti teşkilâta, el emeğini köylüye bağlamak suretile realiteye uygun bir işbölümü yapılmıştır.

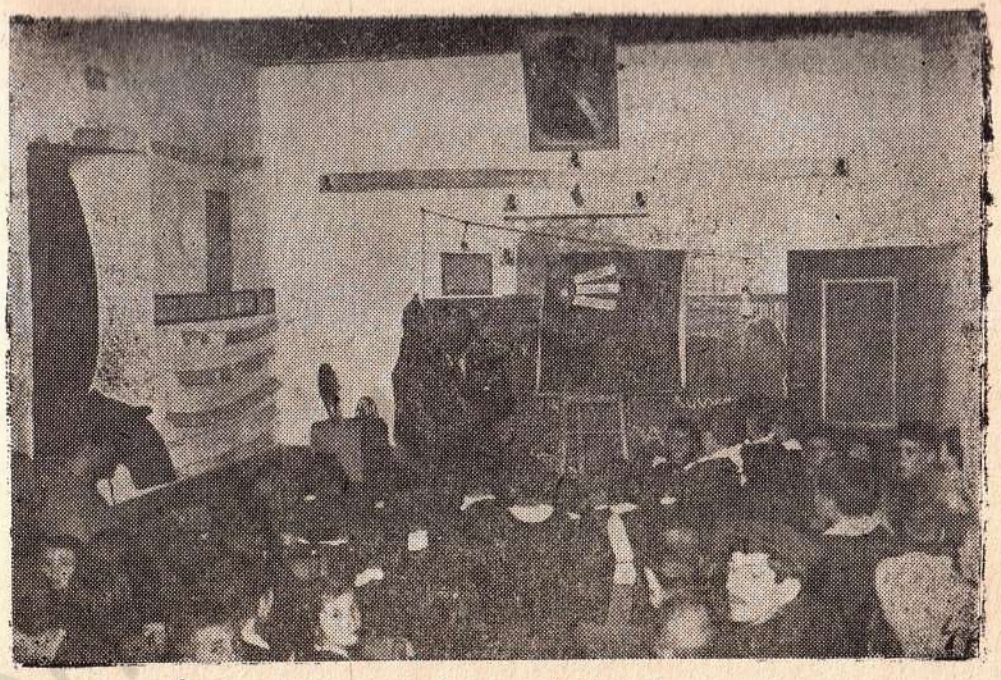

Ev Ekonomisi çalışmalarından :
Kumaş elbise dolabının yapılması

18. EV EKONOMİSİ :

S. BAĞCI

eşkilât köyişleri Bakanlığına geçmeden evvel, köylü erkek-
lnız evlâdı, anası ve hayatı arkadaşı olmayıp, onların ayni
birer ziraât iş arkadaşı olan hanımların boş vakitlerini
dirmek için, Zirai projelerimize paralel olarak ev ekono-
ışmalarinada hız verilmiştir Bu alanda son iki yıl içinde
-Dikiş kursu açılmıştır Elbise dolabı yaptırılmış, kertikli
tahtaları yaptırılarak dağıtılmıştır. İki plot köyde örneğe
enni helâ yapılmıştır.

İl 4-K Lideri okul dışı eğitimini yaparken

4—K
19. ÇİFTÇİ ÇOCUKLARINI YETİŞTİRME :

M. ERAY

Devletin büyük külfetlere katlanarak köy okullarında eğittiği köy çocuklarını okul dışı eğitimle kültürden yoksun bırakmamak amacı ile onların kalbi, kuvveti kafası ve kolundan faydalanmak üzere bu konudaki çalışmalar yeterli değerini bulmuştur. Bu çalışmalarda ilkelerimiz şunlardır. 1 Köy çocuğu yetiştirdiği ürünü başarı gününde değiştirmiyecek iyi veya kötü aynen gösterecektir. Çocuğu yalandan kurtarmak 2. Malını bilen çocuk sorumluluk ve yetki sahibi olarak, daha küçük yaştan kişiliğini kazanacak. 3. Çocuğun ziraat ile ilgisi sağlanarak ona okuma, konuşma, çalışma sevgisi verilecektir. Yukarıdaki resimde bu çalışmalardan birisini görüyorsunuz.

6 Köyümüzde 6 adet 4 – K kulübü bulunmaktadır. Bunlar ge-

4 K Kulübü üyeleri toplum proje çalışmalarından Birinde

ferdi projeleri uygulamakta gerekse toplum çalışmalarda Mü-
ssis ağabeylerinin emrinde tekniğin isteğini yerine getirmek-
rler. Yukarıda toplum çalışmalardan birisini görüyorsunuz.
yıllarda 57 adet 4—K toplantısı, 5 adet başarı günü, 2 gezi
enlenmiştir. Bu çalışma tâbir caiz ise yoktan var etme cabası-
Çocuğun potansiyelini harekete geçirme cabasıdır. Cansız
lara can verme cabasıdır. Bu konuda bize yardımcı öğretmen
ider çiftçilere teşekkürü bir borç biliriz.

Vatandaşın kanun ve tekniğe aykırı dilekleri bile olsa "hayır„ cevabımızı tatlı dil ve güler yüz ile veririz

20. İDARE

M. KANTAR

İdare bakımından iki yükümlülükden hız alarak üç yönde Çalışmaktayız : İki yükümlülük şunlardır : 1. İdarî, Malî ve teknik sorumluluk 2. Yetkiyi yerinde kullanmak, üç yon : 1. Üst makamlara karşı davranışda disiplin ve saygı. 2. Arkadaşlar arasında mesleki güce hürmet ve anlayışlı bir organizasyon, 3. Köylünün tekniğe uygun dileklerini. Kanuni isteklerini geçiktirmeden çevaplemak. Kanun ve tekniğe aykırı dilekleri onun kalbini kırmadan, onurunu hırpalamadan geri çevirmek. Kanunlarımızdaki bazı bu günün ekonomi gidişine uymayan maddeler değiştirilirse bizde hırpalanmamış olacağız ve hizmet gücümüz daha da artacaktır.

Meselâ Bilecik ilinde bir ziraat teknisyeninin yıllık çalışma kronolojisini inceleyelim :

Memleketimizde henüz tutunmakta olan ziraat elemanları hakkındaki kanılar maalesef henüz subjektif duygulara göre değerlendirilmektedir. Rakamlara dayanan objektif bir çalışma henüz yoktur. Bu yüzden bizlere hüsniniyet besliyenler (Çok şükür ki çoğunluk) bizleri cansiperane çalışır kabul ederler. Yadırgayanlar ise masadan ayrılmayan büro adamı sayarlar. Hangileri haklı bakalım:

Şımdi ilimizde yaptığım basit bir anket ile yurt ekonömisinde önemli rolü olan bu kişilerin calişma durumunu açıklamak istiyorum.

Yıllık mesai saati bir memur için pazarlar, tatiller, mazeretler çıkarsa ortalama 1500 dür.

Teknik Ziraat Elemanları bazan herkez'e ayrı ayrı meram anlatmak zorunda kalırlar.

Elemanlarımız, Bayram, geçit her vesile ile halkın huzurundadır. Fırsatı kaçırmaz ve Mesleğine değinir.

Bir kazanın ziraat teknisyenini ele alalım :

Bu arkadaşa (Gelen giden defterinden alınan rakamlara göre) yılda ortalama 1000 yazı gelir. [1] Bu yazıların gidenleri ve ekleri ortalama 5 kat sayı ile çarpılırsa 5000 sayfa tutar. Bir sayfa yazının dikkatlice okunup kavranması için en az beş dakikaya ihtiyaç vardır, 5 dakikada cevabı tutarsa bu arkadaş sadece yazışmalar için bir yılda 834 saat masada oturaeaktır.

Ayda bir kere 222 sayılı İlköğretim toplantısı, 4 defa idare kurulu toplantısı, ortalama 5 mahkeme keşfi bir defa Çiftçi Malları Murakabe toplantısı, 6 hudut v.s. keşfi, 4 ihtilâf halli. Beher toplantı veya keşif üç saat sürse yılda bu işler için 426 saatini harcıyacaktır, toplamı : 1260 saat eder.

Bir yıllık çalışma saati süresinden bu 1260 saat çıkarılacak olursa geriye 382 çalışma saati kalır. Bu saatler içinde bu arkadaş; Mesleki kitapları okuyacaktır, gelen giden çiftçilere meram anlatacaktır. İdare amiri, Muhasebe dairesi jandarma, mahkeme ve ormanda işlerini görecektir. Bunlardan da vakit kalırsa köye gidecek, çiftçi ile başbaşa çalışacak, ziraatin pratiğine hizmet, yani, asıl hizmetini görecektir.

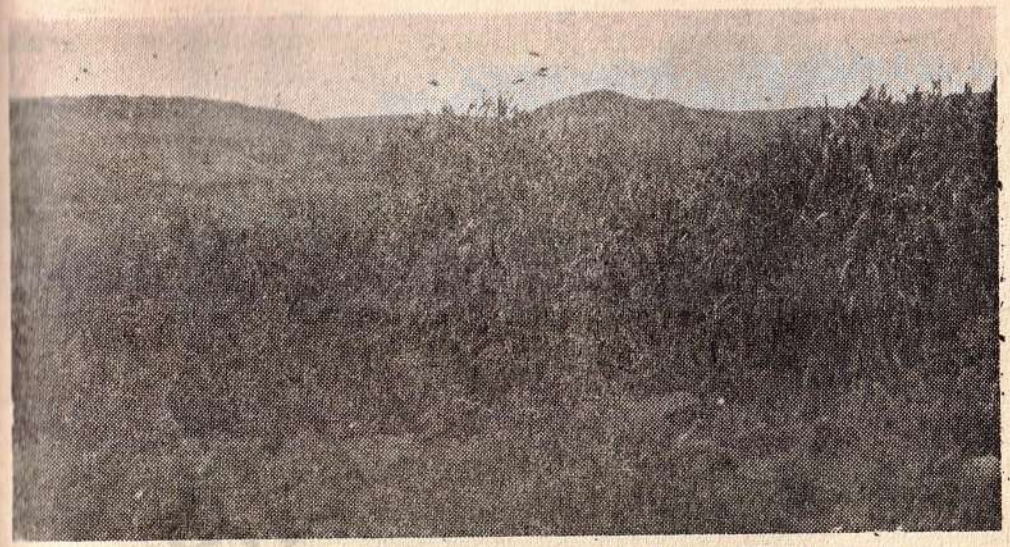
Bereket yardımcıları var, bereket resmi çalışma saati gözetmeksizin çalışırlar, bereket Allah onları sık sık hastalıktan korur. Şükürki; İdare amirleri yönetimden çok, denetime önem veriyorlar. İller kanununda bu yolda tadil edilmelidir.

Biz isteriz ki bu arkadaşların hiç olmazsa % 50 vakti tarlada geçsin, çiftçinin yanında değerlensin. O yola gidiyoruz. Allahaısmarladık.

[1] Teşkilâtımız dosyaları Ziraat Umum Müdürlüğü şube numaralarına pa-

Ziraktci eleman'a; Masada oturma! demek doğrudur, fakat kolay değildir. Onun bazen hayatı bile tehlikeye girer. Arabası arıza yapar. Onu çıkarmak için çırpınır. Yazın terler, rüzgâr alır, kışın üşür soğuk alır. İnsan bu; ağaç budamaya çıkar ayağı kayar. Sürek avında kör bir kurşuna hedef olur. İlâçdan zehirlenme tehlikesi vardır. Uğuşturucu madde kaçakcıları ile mücadele eder. Kanuna ve tekniğe aykırı teklifler ile mücadele eder. Daire âmiri ise birde bunlara attığı imzaların sorumluluğu yüklenir Yalnız kendini değil arkadaşlarınıda korumak zorundadır. Çiftçiyi de korumak zorundadır. Bazı konularda yetkisi yoktnr. Onuru yıpranır. Bazı konulardada yetkisi vardır. Fakat elinde olmıyarak etkisi kıttır. Bütün bunları büyüklerimizin bize besledikleri iyi niyetlere dayanarak yeneceğimize inanıyoruz. Evvelâ çamura batan arabamızı, sonrada Memleketimizi kalkındırmak niyetindeyiz. İşimiz köydede bitmiyor. Arabamızı tarla başına kadar götürmek zorundayız.

Solda : Kontrolsuz, Sağda : Sertifikalı tohumun ekilmesile elde edilen ekinlerin farkını görüyorsunuz. Sertifikalı tohum iyi toprak hazırlığı, tavında ekim ister.

21. SERTİFİKALI TOHUMLUK

İ. SAĞCAN

Köylümüz tohumluğun iki üç yılda bir kere yenilenmesinin verimli sonucunu anlamıştır, kavramıştır. Fakat bu yenilemeyi kendi imkânları ile yapmakda, ilâçlama ve tohum seçiminde tekniğe uygun çalışmamaktadır.

Sertifikalı tohumluk Devlet tarafından üretilmiştir. İlâçlanmıştır. Verimli çeşitdir. Biraz pahalıcadır, fakat verimi, külfetini fazlasile öder. Çiftçi tohumu ile değiştirebilir, Peşin para ile alınır, kredi yolu ile de elde edilir. Kaz gelecek yerden Ördeği kimse esirgemez.

Yapılan demonstrasyonlardan birinde sertifikalı tohum ile yerli tohumun verdiği ürün farkı yukardaki resimde ayan beyan görülmektedir.

Demonstrasyon dikimlerinden birinde delicenin sökülmesi, hazırlanması anlatılıp gösterildikten sonra dikim tatbikatı yapılırken

22. ZEYTİNCİLİK

M. KANTAR

imiz, Zeytinci olmakdan çok, zeytinciliğe aday bir yurt parçasıdır. Zeytin çoğunlukla yurdumuzda bereketli bölgelerin fakir arazisinde zengin köylüakir geliri olarak telâkki edilir. Halbuki ilimizde fakir köylünün zengin olacakdır. 110 hekdar delice rezervarı ile yetere yakın üretme materyaliulunmaktadır. 6600 kadar ehli zeytin ağacı vardır. İki yılda 6 örnek zeykurulmuştur. Teşvik ile 5620 delice dikilmiştir. Ayrıca, kitap, broşür ve

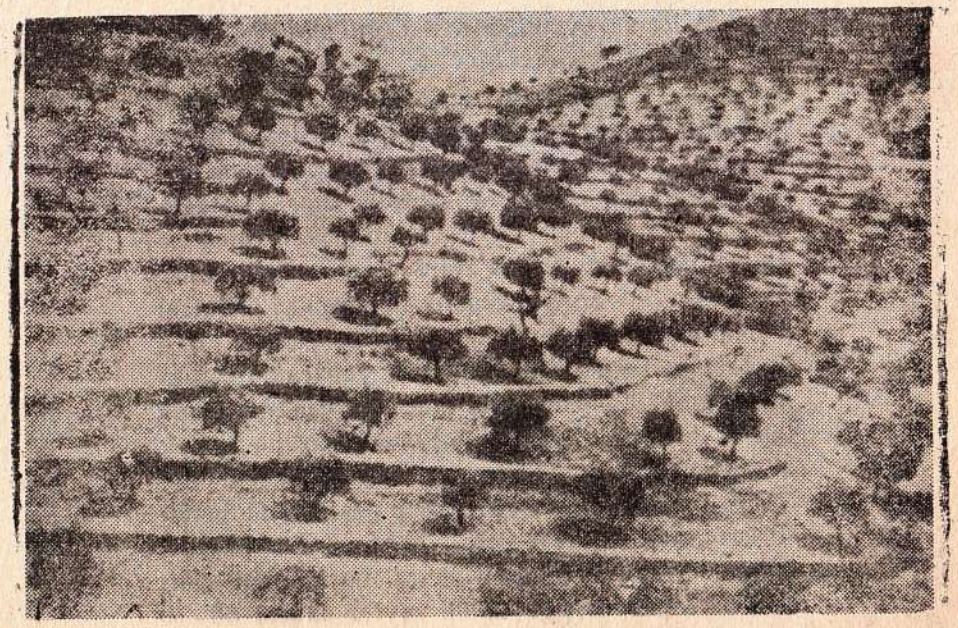
mektup yayınlanmış, kurslar açılmıştır.

Dane istihsali ortalama yılda 42500 kg. kadardır. Geçen kış, yurdun bir çok yerlerinde zeytin ağaçları dondan zarar gördüğü halde ilimizdeki mikroklima zeytin bölgelerinde bu zarar pek az olarak belirmiştir. Gerçi bunda bakım kusurları dolayisile sonbahar vegetasyonu kısalığının büyük rolü olmuşsada esas keramet soğuk dalgalarına karşı arazinin kapalı olmasındadır.

İlimiz, zeytin bölgelerinin son kuzey hududunda bulunmaktadir. Zeytin yetiştiricilerin dikkatli bulunmaları, bilgili çalışmaları gerekir.

Bunun için :

1. Zeytin dikecekler, resimde görüldüğü üzere güneye bakan bayırlarda, teras yaparak zeytinlik kuracaklardır. 2. Fidanlar taze, bol köklü, tirilye çeşidinden olacak, 30 santimden derin dikilmiyecektir. Delicelerin dibindeki turbu iri olacak, delice akçoral, yanı açık ve iri yapraklı dikensiz çorallardan seçilecektir. Bastondan ince, bilekten kalın olmamasına gayret edilecektir. 3. Genç ağaçlar kışın sap ve samanla sarılacak Temmuz Ağustos aylarında 10 günde bir sulanacaktır. Eylülde sulamayı kes. 4. Ağaçlar resimde görüldüğü gibi yerden yapılı olacaktır. Sıralar üzeri 5, sıralar arası doğu batı yönünde 10 metre tutulacaktır. Genç ağaçlara 3-4 yıl budama yapılmıyacaktır. Sadece gübre verilecek, sulanacak ve çapalanacaktır.

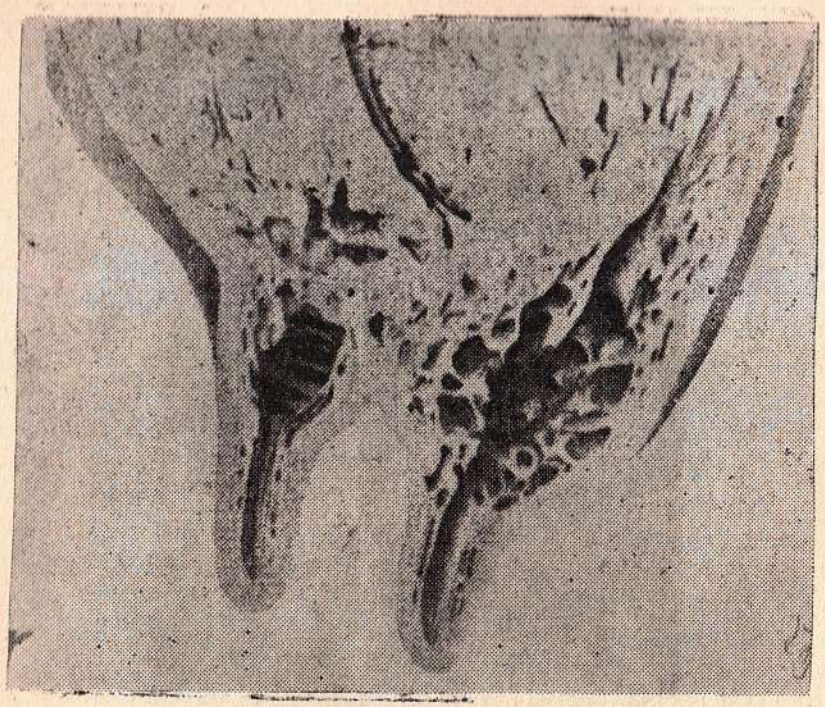
Meyilli arazide tesviye münhanilerine parelel kontur dikim yapılacaktır. Dikimden evve teraslar yapılır. Yukarıda te-

Burada kısa gövdeli, alçak yapılı genç bir zeytin ağacı görüyorsunuz. Bu çok özet de anlattıklarımıza uyarsanız, sizde böyle yerden yapılı, işlemesi kolay, bol yapraklı, bol ürünlü ağaçlara sahip olacaksınız, Demek ki zeytin ne pek zengin, ne de pek topraksız fakir toprağın ağacı sayılmıyormuş. Onu fidan, delice, yumru ne ile olursa olsun yerini iyi seçerek dikeceksin. İlk yıllar budamıyacaksınız. Sadece dip piçlerini alacaksın. Gübreleyeceksin. Sulayacaksın. 3-5 yaşına girince şekil budaması yapacaksın; Siklokonyum, kanser gibi mantar hastalıklarına karşı koruyucu, güve, kızılkurt, köşniller, şinek rinkite ve odun kurtlerına korşı öldürücü ilâçlama yapacaksın. Zeytin deyip geçme o da önemli bir ağaç. Toprağı çakıl, bakımı akıl istiyor. İkinci dünya harbinden sonra her şeyin fiatı 10-30 misli arttığı halde zeytin danesi 60-70 misline çıkmıştır. Nazarı dikkatinizi celbederim.

Yapraklı topraklı zeytin fidanının dikimi: Fidan beklemeden, toprağı dağılmadan dikilir ve dalları ucundan keilir. Yazın bolca sulanır.

Süt, hayvanın memesindeki bu gözlerde birikir. Sağıldıktan sonra da böyle temiz, gizli ve dikkatli saklanmak ister

23. SÜTÇÜLÜK:

M. KANTAR

ızde irad hayvancılığı başta gelen tarım çalışmalarından ir. Dolayisile sütçülükte önemle ele alınması gereken bir mdir. Şu yukarıdaki resimde sütün ne kadar temiz ve gizli rde, meme boşluğunda meydana geldiğini görüyoruz. Bunun ı sizde süt sağarken, taşırken, saklarken o'nu temiz tutunuz tir. Ahırlar temiz olacak. Memeler sıcak su ile yıkanacak. çekerek değil, memeyi sıkarak yapılacak. Sütler ağzı kapalı kaplara doldurulacaktır. Süt, tozu, kokuyu mikrobu adeta Çok dikkatli olmalıyız.

Solda : gübresiz, sağda gübreli olarak ekilen ekinin farkını bilmem açıklamaya lüzum varmı?

24. BİTKİ BESLEME

M. KANTAR

İnsan beslemenin temeli bitki beslemeye dayanmaktadır. Bunu iyice benimseyen teşkilâtimız büyük bir gübre kampanyası açmış sadece sebze ve pancarda kullanılan sun'i gübrelerin diğer ürünlerede faydalı olduğunu yaptığı çeşitli ve mukayeseli 35 demonstrasyonla ispat etmiştir. Gübre tüketimi merkezi daireler benzeri yayılmakdadır.

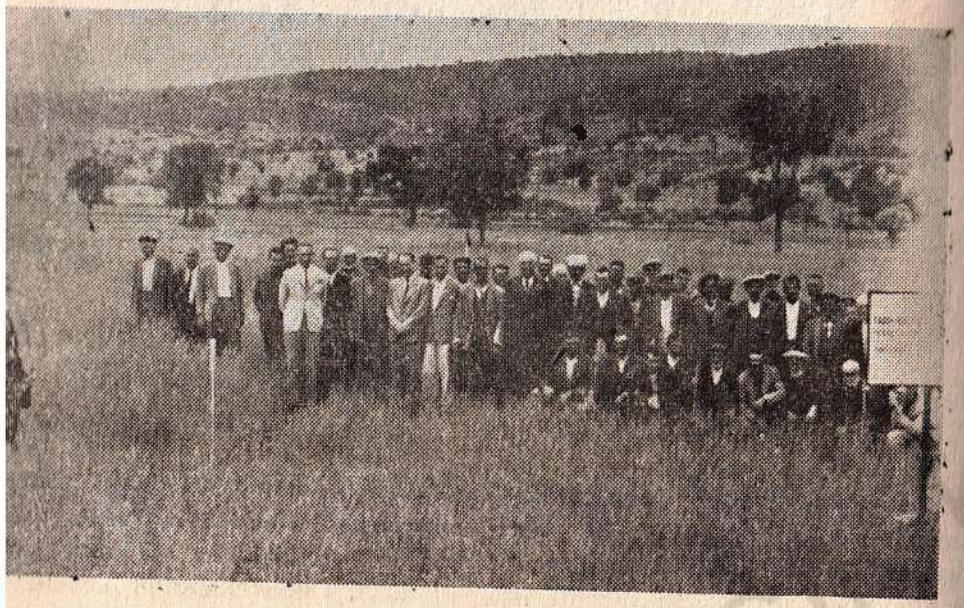
Mahsulümüzün toprakdan çektiği, kaldırdığı besin maddelerini topraga geri veren herşeye gübre denir.

Gübrelerdeki besin maddelerinin mahsule yararlı olabilmesi için bazı teknik noktalara riayet edilmelidir:

Bitki besin maddeleri toprakda biraz ısı ister. Soğuk topraklarda gübrenin alımı zordur. Gübre maddesi rutubet içinde erimiş olarak kök ucundan girer. Onun için topraklarımızın nemli olması gerekir. Bitki, toprak altındaki her yerinden gübresini alamaz. Mahsulün kıl kökleri nerede ise gübrenin o civarda bulunması lâzım gelir. Meselâ bir meyve ağacının kıl kökleri, gövdenin kalınlığına göre o gövdenin bir, ikl, üc metre uzağındadır. Onun için ağacın gövdesi dibine yığılan gübrenin hemen hiç faydası yoktur. Hatta kızışma yapar. Kurtları barındırır. Zararı vardır. Toprak yüzüne serpilen gübre ziyandır. Mahsulüne göre gübre toprağın dört beş parmak veya 20 santim kadar dibine gömülmelidir. Ahır gübreleri geç erir, gelecek yıllara fayda verir. Fakat ağır toprakları hafifleştirir, hafif toprakları nem tutar hale getirir. Mahsuller en çok çimlenme çiçeklenme devresinde gübreye muhtaçtırlar. Buğday, ekimin de gübreler, ekim-

BİLECİK KENT

· hafta 10 gün evel çift altına gömülürler. Ağaçlar şubat ayında gübre·
·. Kazandığın paradan gübrenin hakkını ayır. Gübre bir kraldır. Kralın
ı krala ver. Gübre ihtiyacı yalnız toprak tahlili ile anlaşılmaz. Toprak ve
ün gübreye ihtiyacını sezmek lazımdır. Bu konu çok geniş ve derindir.
ır gübreleri, Çöplükler, Fiğ, Burçak, Kireç, Deremili, Amonyum sulfat,
sfat kalsıum nitrat, Nitrofoska, Triple, Mezbaha artıkları, Potasyum sul-
i nitrat, kül hepside başlıca bitki besin maddesidir. Yani kıymetli güb-

yapılan toprakların altında mesleğimizin dostlarıda vardır, düşman-
. Düşmanları : Danaburnu, tarla Faresi, taban suyu, zararlı tuzlar v.s.
ırı da biraz hava, tavlı toprak, nem, faydalı toprak canlıları ve bil-
gübre. Yani bitki besin maddeleri. İşte biz ziraatçılara bu dostlar ile
ınları iyice ayırmak düşüyor. Toprakaltı dostlarımızda, toprakaltı düş-
rımız da gizli çalıştıklarından onları tanımak güç oluyor. Gübrenin
:altındaki iyiliklerini, ancak onun toprak üstündeki mahsülümüze et-
e anlarız. Yukarıda resimde gübrenin marifetlerini mukayeseli olarak
len İlimizin en büyüğünden (Sayın Vali Sedat Kirtetepe Paşa) en
üne kadar seyreden bir grubu tarla gününde görüyorsunuz. Bu tarla
yaptığımız demonstrasyonda attığımız gübre bedelinin üç dört katı
dane aldığını gözü ile görmüş sözü ile ikrar etmiştir.

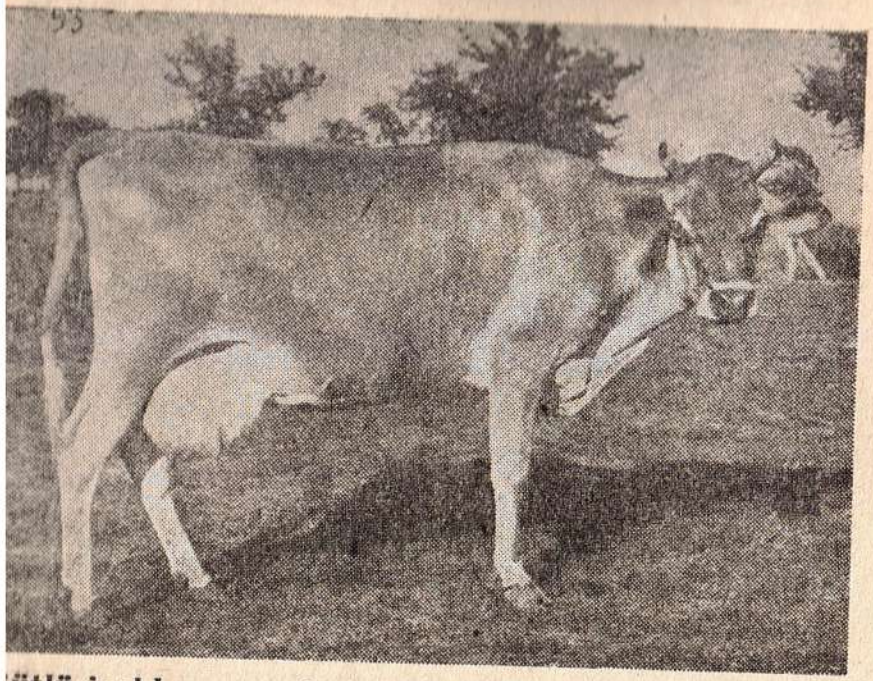

Tütünde besin maddesi noksanlıkları : (1) A : Bütün besin maddeleri tam verilmiş B ; Azot noksan, C : Fosfor noksan, D ; Potasyum noksan E : Bornoksan, F : Kalsiyum noksan G : Magnezyum noksan olduğunda tütünlerin durumu

Aziz çiftci arkadaş : İşte senin ihtiyaçlarının bir kısmı topraktan karşılanıyorsa, bir kısmıda bu çuvalın içinde. Bu çuvalın içindeki gübreyi toprağa atmasını öğrenirsen, borçların ödenecek, çocukların yoksulluk çekmiyecek, yurdun servte kavuşacak, her derdin önlenecekdir. Süperfosfat, kökü kuvvetlendirir, soğuya dayanıklığı artırır. Kaliteyi düzeltir.

[1] İlimizde yıl içinde 35 köyde gübreleme gösterisi yapılmıştır.

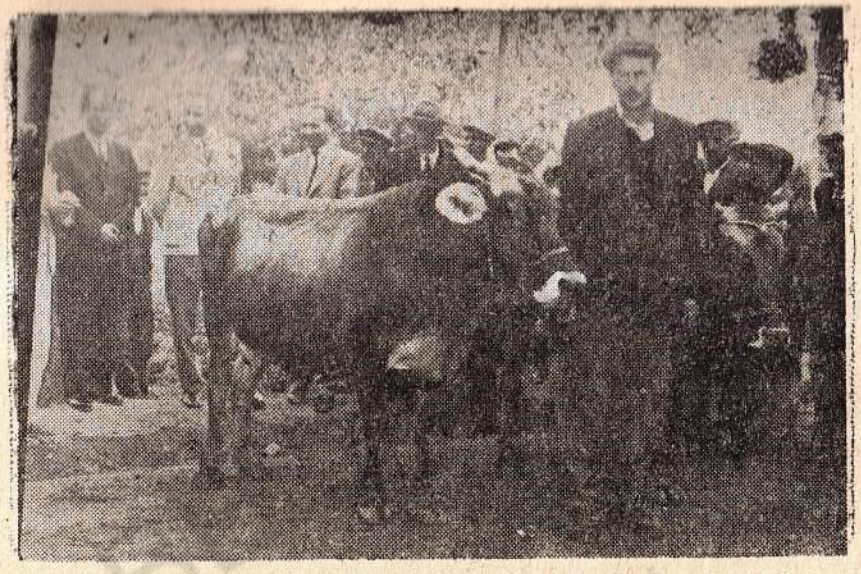

ütlü inekler şu resimde görüldüğü gibi narin yapılı, sırtı düzgün, uzun yüzlü, kısa boynuzlu ve geniş basenli olurlar

ZOOTEKNİ
25. HAYVANCILIK:

İ. SAĞCAN

at ve hayvancılık atbaşı giden iki tarım koludur. Ziraat i hayvanı beslediği kadar, hayvan artıklarıda toprağımızı yi bir süt ineği alçak yapılı, narin bedenle, geniş basenli, ızlü olur. Bu tip inek iyi ırk, teknik bakım ile elde edilir. Ziraat Müdürlüğü ile Veteriner Müdürlüğü Koordine çalık Islahı ile hayvan yemlerini beraber ve ayni yerlere ktedirler. Mera daralması dolayısile ahır hayvancılığı öanmaktadır, Az hayvandan çok süt elde etmek zorundayız.

Rasyonel hayvan besleme projelerinden birini Görüyoruz

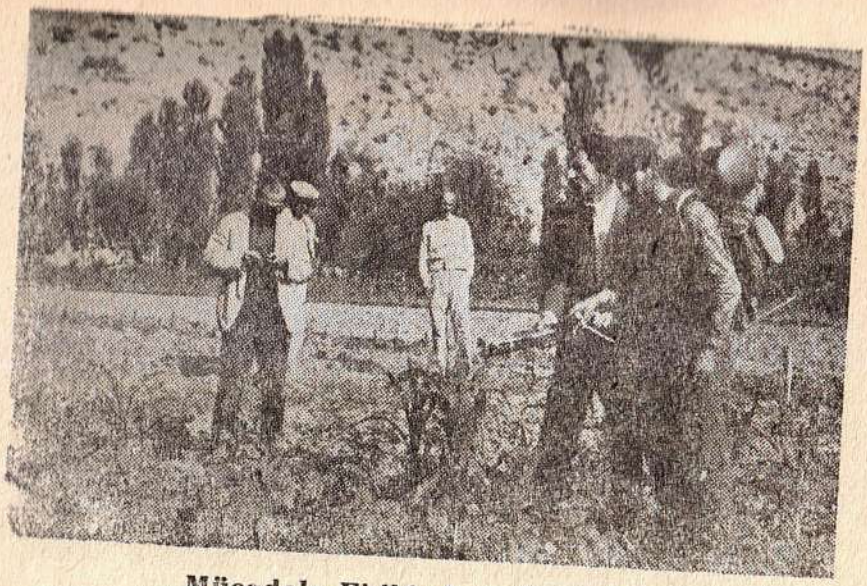
26. HAYVAN BESLEME:

İ. SAĞCAN

İlimizde süt ineği beslemesi ona yâzın taze, kışın kuru ot ve saman vermekten ibarettir. Sağmal hayvanlara biraz pancar küspesi ile kepek verilir.

Süt yeminde %16 protoin, %4,5 ham yağ, %12 ham seliloz ve birazda kül vardır, Bu sun'i yemler pelet ve ince olarak satılır. Bu yemlerde arpa, buğday, yulaf, mısır, mercimek, fiğ vardır. Küspeler bulunmaktadır. Yonca unu taşır. Kemik unu bile yapıya girer. Bu yemler vitaminlidir. Bu yemler koyun ve keçilere günde 500-1000 gr. arasında verilir. Sığırlara 2.5-3 kg. verilecekktir. Son iki yılda 25 inek besleme projeye alınmış, süt verimi 3-4 kg. den 9-10 kg. çıkarılmış, et verimi %20 artırılmıştır. Yukarıda projeye alınan ineklerden birisi görülmektedir.

BİLECİK KENT

Mücadele Ekibimiz iş başında :

ZİRAÎ MÜCADELE ÇALIŞMALARI :

Y. TAYŞİ

Iakkile ilâçlama yapılmayan tarla ve bahçelerde «Bol» ve iteli» mahsül almanın imkânı yoktur. Yalnız böcekler bizim mız ve emeğimiz ile istihsal ettiğimiz ürünün yarısından faz- ı yemektedirler.

aşka bir ziraat mütehassısı «Böceklerden kurtulabildiğimiz ka- 'azla ürün alırız» demiştir.

rünlerimize zarar veren pek çok çeşit, görünen ve görünme- :ararlı, hastalık ve haşere vardır. Buna karşılık İlimiz çiftçi- rdo bulamacı ile bağ mildiyösüne, kükürt ile küllemeye ve ıle bazı bazı köylerde İno ve Salkım Güvesi ilâçlaması yapıl- ıdır.

ri memleketlerde; en cahil köylü dahi ağacını ve mahsülünü en az 8-10 kere ilâçlarken bizim artık ilaçlama şöyle ır, böyle önemlidir dememizi bile lüzumsuz görerek, bizim ıizinde hemen tulumbayı omuzlayarak tarlasına koşmasını oruz.

MAHSÜLLERİMİZİ KORKUTAN ZARARLI - HASTALIK VE ONLAR İLE SAVAŞMA CETVELİNİ AŞAĞIDA TAKDİM EDİYORUZ : (1)

Zararlı	İlâcı	İlâçlama Zamanı
Don	Dayanıklı çeşit Fosforlu gübre Sargı Yaz sonlarında sulamamak	Sonbahar ve İlkbahar ağaçlar arasında don sobaları yakılır.
Su kesimi	Drenaj	İlkbaharda yüksek tavalar yapılır. Kireçleme, kum ve çalık ile gübreleme.
Sarılık (su ve kireçten)	Paris Yeşili ve Drenaj	İlkbaharda
Tarla faresi	Çinko Fosfür-Talyum Sulfat veya İstirikninli yem	İlkbahar, Sonbahar ve kış aylarında.
Köstebek	Özel tabancaları ile	Faaliyette bulunduğu aylarda
Danaburnu	BHC li (Korcide 7.) (Agrocide 7) (Gem 7)	Mayıs—Haziran
Agrotis (Toprak kurdu)	BHC li ilaçlar. Aldrin-Dieldrin-Aktuan-Heptaklor Dust.	Mayıs—Haziran
Elma iç kurdu (Carpocapsa)	Folidol-Lebeycid-Gusathion	Hziranın ilk haftasında başlar meyva hasadına 20 gün kalana kadar 20 gün ara ile devam eder. En az beş ilâçlama tatbik edilmelidir.
Kırmızı örümcek	Akarisit	Mayıs—Haziran—Temmuz
Ağ kurdu (Hyponomeuta)	Folidol-Fosferno 20-Lebaycid-Gusathion-Malathion	Mayıs
Meyve püseronu (Yaprak biti)	Folidol-Fosferno-20- Lebaycid-Gusathion-Malathion	Nisan sonunda başlar Eylül sonuna kadar devam eder.
Bruchus	Lebaycid	Haziran—Temmuz Çiçekleme % 50 yi bulunca
Epilchna (Kavun karpuz yaprak böceği)	Lebaycide Malathion	Mavıs sonlarında başlar Temmuz başlarına kadar devam eder.

Zararlı	İlâcı	İlâçlama zamanı
tripsi	Folidol Lebaycide Sevin Wp.	Temmuz ortalarında
kaplanı	Ortho BHC	Mayıs—Haziran—Temmuz
s ve diğer koş-	Triona 2 Porkan Albolineum Winter Wach	Mayıs—Temmuz
üz kurdu)	% 50 DDT	Gözler kabarmağa başlabığı zaman başlar uyanırken son verilir.
aymancuğu	3-10-0	Nisan ayı içinde zararlı görülür görülmez başlanır.
güvesi	% 10 DDT % 50 DDT	Mayıs sonu, Haziran ortası ve Temmuz başı olmak üzere üç devre yapılır.
kelebeği	% 10 DDT Toxapfen Dust	Haziran ayında başlar, tırtılın görüldüğü ekim ayına kadar devam eder.
üseronu biti)	Lebaycide Gusathion Malathion	Nisan sonunda başlar Eylül ayına kadar devam eder.
if mildiyösü)	Antracol Tiezen Dithana Z-78	Fidelikte : Fidelik toprak yüzüne çıkışında başlar tarlaya nakledilinceye kadar her dört günde bir tekrarlanır. Tarlada : Sürekli sıcaklar başlayıncaya kadar dört günde bir ilâçlama tekrarlanır.
oz a)	Bordo Bulamacı Cupravit, Bakır Sandoz, Orhtocide 50 ve Dithane Z-78	Haziran—Ağustos
te	Dithane Z-78, Cupravit Orhtocide 50, Bakır Sandoz, Cuper Fungisin Bordo Bulamacı	Yapraklarda lekeler görülür görülmez.
ium ke)	Bordo Bulamacı Thiovit	Nisan ayıddan Ağustos ayına kadar 5 defa.

Zararlı	İlâcı	İlâçlama zamanı
Bağ mildiyösü	Bordo Bulamacı Cupravit, Bakır Sandoz Cuper Fungisin, Cupra 50 Orthocide 50	Mayısta başlar Temmuzda sona erer.
Bağ küllemesi	Kükürt, Solbar, Süfrolin, Thiovit, Süpersül.	Mayısta başlar Temmuzda sona erer.
Klok (şeftalide)	Bordo Bulamacı Orthocide 50. Dithane Z-78 Cuper Fungisin	İlkbaharda tomurcuklar kabarmadan az önce, Borda bulamacı. 20 gün sonra diğer organik ilâçlar.
Tohum ilâçlaması	Leytosan-Agrosan GN. Proğramin-Göztaşı.	Ekimden evvel tohum ilâçlanır.
Yabancı ot	Witkiler-2-4D	Mahsul kardeşlenmeyi bitirdikten sonra ve kamışa kalkmadan önce.

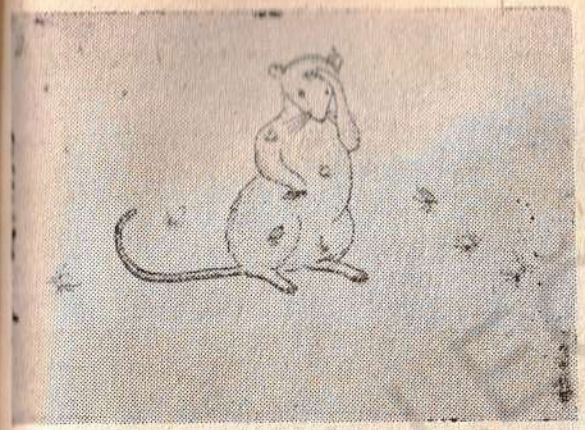
İlimizde son yılda : Devlet demonstrasyon mücadelesi olarak 1780 ağaçta Kiraz sineği, 650 dekar Epilâhna, 216 dekar Lahana kelebeği' 485 dekar Salkım güvesi, 370 dekar Bağ maymuncuğu, 400 dekar İno, 633 dekar Agrotis, 200 dekar Bruchus, 220 dekar Antraknoz, 600 ağaçta fusicladium, 1100 ağaçta Ayva manilyası, 1500 ağaçta ağ kurdu, 520 ağaçta iç kurdu, 785 ağaçta Armut kaplanı, 1960 ağaçta kırmızı örümcek, 3690 ağaçta Püseron mücadelesi yapılmıştır.

Teşkilâtın teknik tavsiyeleri ve rehberliği altında halkcada; 1705 dekarda Danaburnu, 4345 dekarda Bağ Mildiyösü, 15300 dekarda Bağ küllemesi, 7250 dekarda Yabani ot mücadelesi yaptırılmıştır. Uzvi alâmet karşılığı av malzemesi verilmek şartiyle 225 yaban domuzu ve 11367 karga ve 466 adet de diğer zararlı hayvan itlâf èdilmiştir. Tamamen Devlet mücadelesi olarakta 22500 dut ağacında Diaspis mücadelesi, 16265 dekar sahada tarla faresi mücadelesi, 6777 ton da tohumluk ilâçlaması yapılmıştır.

Mavi küf mücadelesine önem verilmiştir. Bütün köylerde toplu
delik yaptırılmıştır. Bütün masraflar Devlet'e ait olmak üzere tü-
ınlüklerde 87136 m² fidelik muntazaman ilâçlanmış, dışarıdan fi-
e getirtilmemiş ve bu suretle mavi küften temiz tütün yetiştiril-
iştir.

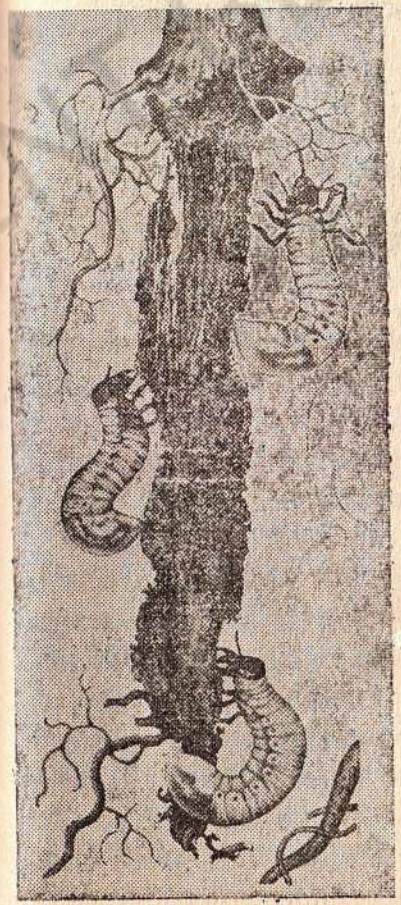
Mavi küf adı verilen tütün mildiyosu sağlam tütünleri avlıyan görünmez bir mantardır. Bulaşık çim ekmemeli yastıkları güneşe bakan yerlere yapmalı, fidelikde ve tarlada muntazam ilâçlama yapmalı. Çareleri bunlardır.

Taprak altı zararlarından tarla faresi "saman altından su yürüten„ gizli düşmanlarımızdan birisidir.

Elma iç kurdu elmalarımızın amansız düşmanıdırlar

Mayıs böceği kurtları kökleri böylesine kemi-

Lâhana kelebeği kurtcukları yaprakları bu

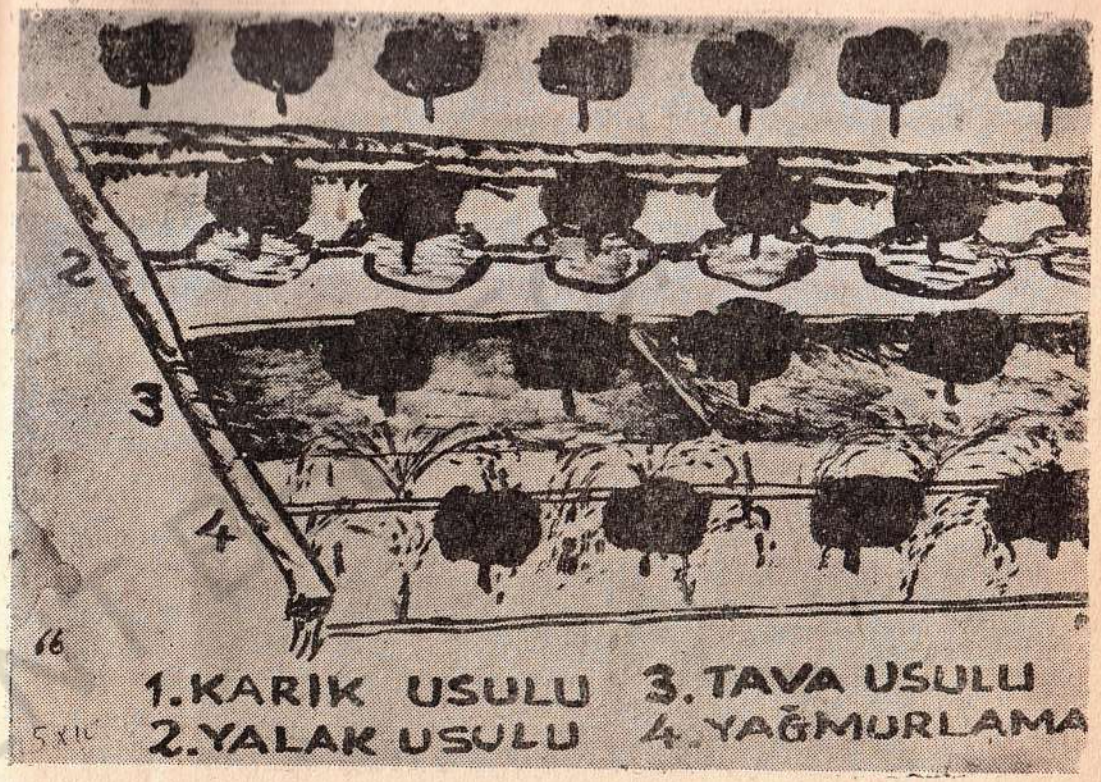

Teşkilâtımızın sulama konularındaki teknik aracılığı, İller Bankası yardımı ve çiftçilerinde iştiraki sağlanarak yapılan bir sulama tesisatının işletmeye acılışını görüyorsunuz.

TOPRAKSU İŞLERİ:

M. KANTAR

ilecik iline, topraksu işleri bakımından bir laboratuar demek ı olur. Topraksu konusuna giren her proje burada bahis kodur. Toprakları tahlil edilmemiştir. Akarsuları sulama suyu ine sokulmamıştır. Su altı araziler taşkınların tehdidi altın. Irmaklar muvazenet maktaına oturmamıştır. Her tip erozz erozyunu, kıyı erozyonu, su erozyonu, rüzgûr erozyonunun ı Sakarya suyunun rengi ile önemini tam manasile anlatdıa. Havza ıslahı ele alınmamıştır. 4 yıl evel yapılan Göksu li, Karasu bentleri ve kanalları 1964 de ancak sulama görevyapmaya başlamışlardır. Ayrıca yine teşkilâtımızın önayak le Hamidabat ve Selbükü köylerine motapomp getirtilmiştir kıyısı sulama kanalları kısmen ıslah ettirilmiştir. Toprak aza konusunda şeritvari ekim, sodculture ve taraslı tesisler ı üzerinde durulmaktadır. 1 Kontur elmalık, 1 kontur bağ, ur zeytinlik tesis edilmiştir. Yeraltı sularından faydalanmak ndajlar yapılmaktadır. 1964 de ilimizde 6 topraksu koopakurulmuştur.

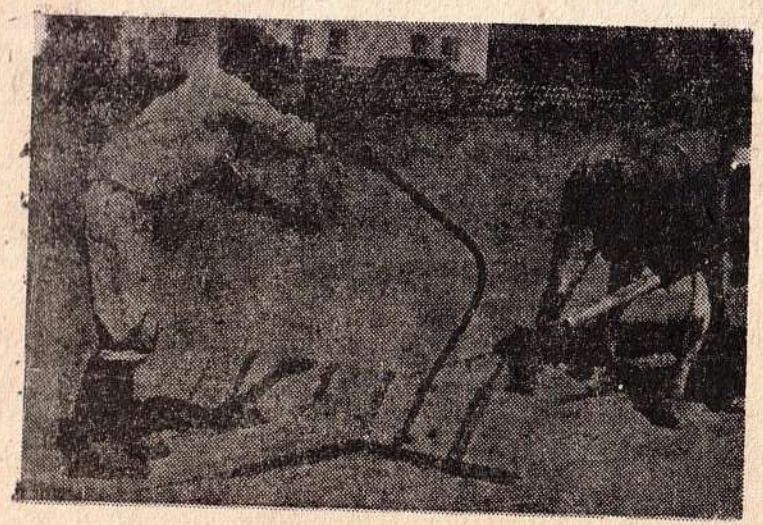
Meyvelerdeki sulama sistemleri ;

Meyve ağaçları : (Susuz yaşayamam, fakat ayağımın altında da durgun su istemem) dermiş. Onun için ağaçları susuz bırakmak ne kadar zararlı ise onları suya boğmakda o kadar kötüdür.

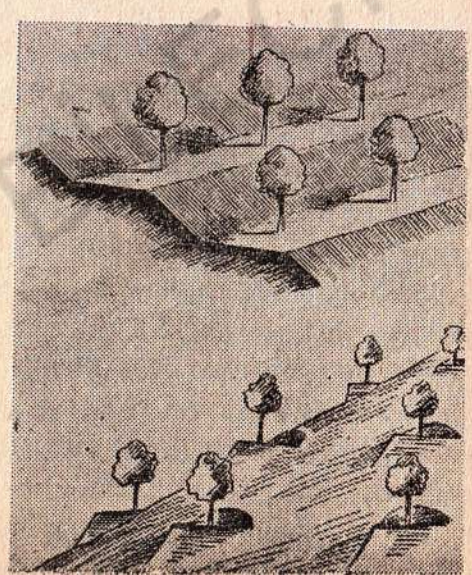
Toprak tesviyesi ; Ziraatda başarılı olmanın temelidir. Hele uzun zaman tarlamızı işgal edecek olan bağ - bahçe yoncalık, enginarlık gibi tesislerde bu tesfiye işine ön vermezsek paramız, emeğimiz boşa gider. Yeknesak ürün alamayız. Bayır olmayan düz sayılan araziler ne de olsa gine tümseklidir. Yer yer kamburluklar gösterir. Bu gibi toprakları tesfiye aletleri ile /, 1-2 sulama meyli vermek suretile düzlemek gerekir. Yapılacak iş : sadece; tümseklerde kazı, çukurlara dolgu yapmak suretile toprak seviyesini bir hizaya getirmektir· Tafsilâtını sorun anlatalım.

Teraslar : Kayan, kaybolan bayır arazi toprakları duvarlar çekilerek önlenir. Bunun da tekniği vardır. Dik yerlerin terası başkadır (Seki teras), orta meyilli yerlerin başkadır (Sağrı teras) az meyilli yerlerin ise gine başkadır. (Kanal teras) Bir de her ağa-

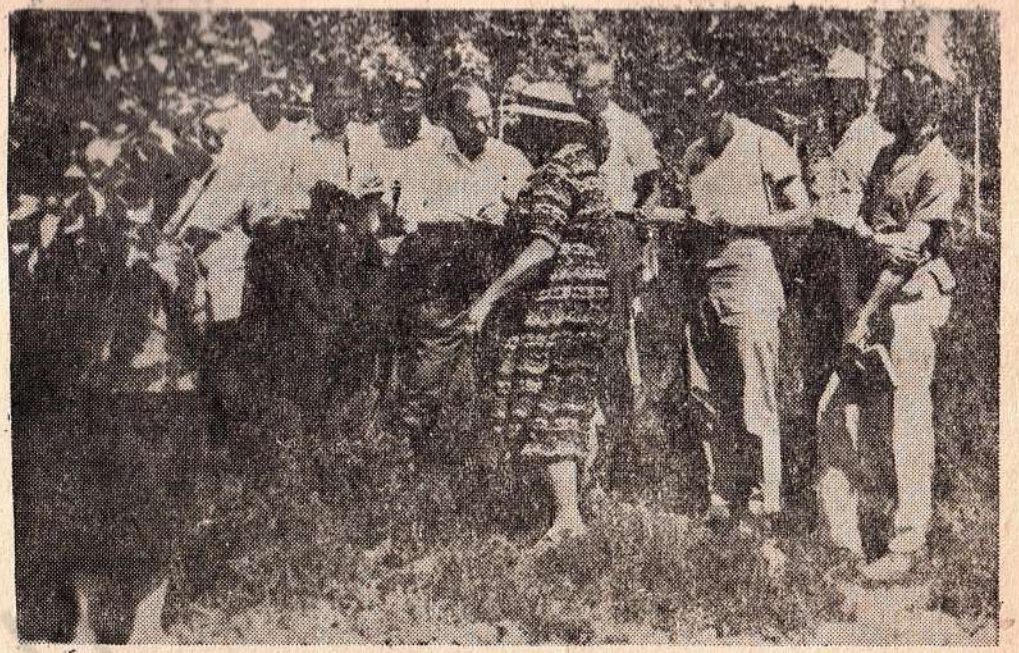
Teras yapılan yerlerde tesviye münhanilerine paralel kontur
bahçe kurulur. İlimizde böyle ufak bir elmalık ve zeytinlik
lilmiştir·

Tarla tesviyesi çok önemlidir. Ayarlı tesviye sürgüsünü çalışırken görüyorsunuz

n fazla eğilimli arazilerde
ahçe tesisi kurmak ancak
a uyarak yandaki gibi te-
yapmakla rentabıl olur.
ır dağınık ise aşağıdaki gibi
raslar yapılır yapılmaz ise:
topraklar yıkanır.
Kökler açığa çıkar.

FAO tarafından SSCB de düzenlenen Beynelmilel Bağ-Bahçe toplantısı delegeleri : Schroeder Araştırma Enstitüsü uygulama baheçsinde. (Taşkent. Uzbekistan)

BEYNELMİLEL BAĞ-BAHÇE TOPLANTISI

26 Ağustos 1664—30 Eylül 1964 tarihleri arasında SSCB nin muhtelif bölgelerinde düzenlenen Bağ-Bahçe toplantısına memleketimizi temsilen İlimiz Teknik Ziraat Müdürü Mahmet Kantar delege olarak gönderilmiştir.

Dönüşünde, "The report of the Fruit and Viticulture Meeting the U.S.S.R.„ isimli rapor'a Roma FAO idaresinden gelen cevap aşağıya aynen çıkarılmıştır.

Bu raporun aslından 4 nüsha Tarım Bakanlığına arz edilmiş, bir miktar'da ilgili İllere gönderilmiştir.

Organisation, des nations Unies Pour L' Alimentation et L' Agriculture

Organizacion de Las Naciones para la Agricultura y la alimentacion

Food and Agriculture Organization of the United Nations

ıa delle Termedi Caracalla, Roma
Ref : PTf TR 4/11
Improfruit / USSR / 64

Cable Foodagri, Rome
20 January 1965

r Mr. Kantar

R group fellowship study tour on improved fruit produotion, 1964
nk you for your letter of 3 December 1964 which you enclosed your
n the above study tour. This is an exceptionatly fine report and you
e congratulated on it's presentation.

ı enclosing the comments of the FAO liaison officer for the study tour,
as your certificate of attendence and take this opportunity ts wish you
ıccass in your future work

Mr. Mehmet Kantar
ecik Teknik Ziraat Müdürü
Turkey

for sincerely
Ronald Bottrall
Chief fellowship and
Training branch

Mektubun Türkçesi

Birleşmiş Milletler
Gıda ve Ziraat Teşkilâtı
(Fransızca)

Birleşmiş Milletler
Gıda ve Ziraat Teşkilâtı
(Ispanyolca)

Birleşmiş Milletler
Gıda ve Ziraat Teşkilâtı
(İngilizce)

ermedi Caracalla Caddesi
Roma

Telgraf : Foöddagri, Roma
20 Ocak 1965

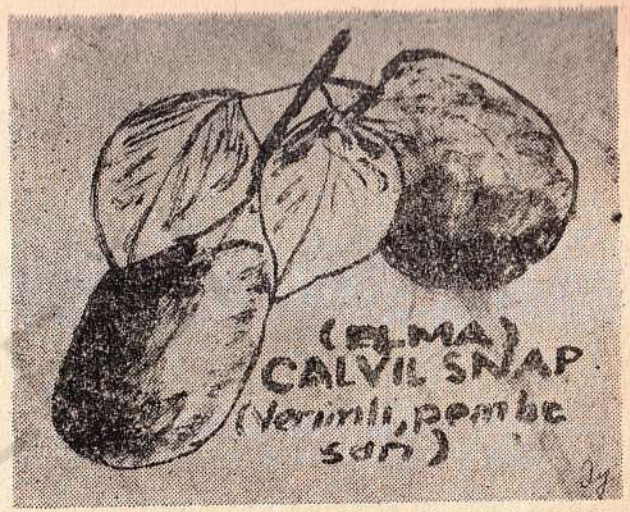
ayıt : PTF TR 4/11
eyve İslahı / SSCB / 64

ın Mister Kantar

B. meyve ıslahı gezi gurubu üyesi 1964 : 3Aralık 1964 tarihli mektubu-
ukarıdaki çalışma gezisi üzerine hazırladığınız rapora teşekkür ederim.
müstesna güzel raporu sunmakla tebrik edilmiş bulunuyorsunuz.
) irtibat Bürosunun muteleasını ve buna ek olarak da çalışma ğeziai de-
tifikasını postalıyorum. Bunun, ilerdeki çalışmalarınıza bir başarı fırsatı
ni dilerim.

Samimiyetimle
Ronald Bottrall
Yetiştirme ve Delegısyon
Subesi Sefi

lıster Mehmet Kantar
ilecik Teknik Ziraat Müdürü
TÜRKİYE

SSCB nin tanınmış çeşidi diğer Elması Kalvil Snap

SSCB nin en tanınmış Elmalarından Symıryanka

Şimdi raporun bazı önemli kısımlarını özetliyelim :

Bağ-Bahçe tesisleri uzun ömürlü ziraat kuruluşudurlar. Bu sebeple daha kuruluşda yer, çeşit, sistem seçiminde çok titiz davranmak gerekmektedir.

Bu açıdan bakarak seminer'in yurdumuz yetiştiricilerine yararlı taraflarını aydınlatalım :

Bir kere yurdumuz ile semlnerin yapıldığı ülke arasında iklim ve toprak farkı yok denecek kadar azdır. Oradaki şartlar bize uymaz diyemeyiz.

Gri ve kahverengi teksel yapılı derin profil topraklar bağ-bahçe ziraatına uygun düşmektedir. Gri topraklarda seliloz, organik madde azdır. Yeşil gübreleme isterler. (Fiğ, bakla gibi). Çatlar ve yarıklık meydana getirirler. Karasuluk topraklar ekşidir. Asit karekterlidir. Kireçle islâh olurlar. Özet olarak toprakda su değil nem, boşluk değil hava, tuz değil bitki besin maddesi bulunacaktır.

BİLECİK KE... BELL...

Tanınmış Şeftali ve Armut çeşitlerinden birer örnek

ilerin soğuga direnci hücrelerde ki şeker miktarına bağlıdır. % 30 luk mahlulu kullanarak refraktometre ile ölçülür.

ensiz ve yanlış sulamalar bitkilerin soğuya direncini azaltır. Genel ola- raklar üağ-bahçe ziraatına ya uygundur. Veya ufak bir islahat ile uygun irilir. Fakat iklim öyle değildir. Bağ- bahçe kültürlerinde yetiştirme sı- lim çizer.

ne uymuş, kokulu, saklanması uzun süreli, gösterişli, hastalıklara daya- ıntazam ve çok verimli niteliklerini hep bir arada kendisinde toplayan ve ceşidi daha bulunmamıştır.

i çeşitlerin bulunması uzun zaman problemidir.

ı 18-25, Erik, Kayısı, Kiraz 12-15, Üzüm. Ayva, Şeftali 8-12, Çilek 3-4 cak yeni çeşit olarak yetiştirme alanına intikal eder.

ekistanın ünlü üzüm çeşitleri : Ak halili, Kara halili, Numrang, Hüseyni, Katakurgan, Beyaz kişmiş, Kara kişmiş ve Kara kaltak dır.

ekistanın ünlü elmaları : Parmen zimni zolotoy, Rosemorin, Simiryanka zamanda dölleyicidir.) Kreb (Soğuya çok dayanıklıdır.)

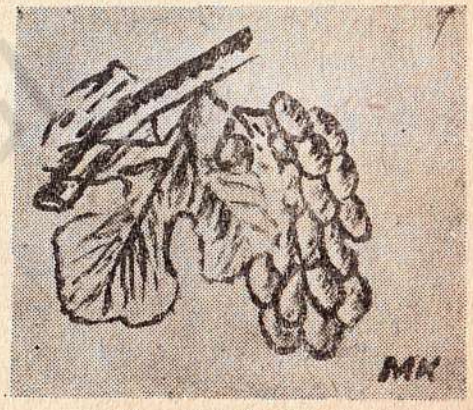
ri Armutlar : Lubunsa, Kropse, Beri ligile, Josephin, Michalin, Kışlık Siyanek, kifere çok verimlidirler. Geç Samarkand iyi bir anaçtır. Ma- ır saklanan meyvesi vardır.

ikan Jopherson, Colombia, wash erikleri en iyi sonuç vermişlerdir.

Yabancı 284 şeftali çeşit araştırması yapılmıştır ;

Kültüre alınan Böğürtlen

Husaini Üzümü

Stark, Lolo, Abilni, Malınour, Zafer, Ferhad, İdcirni, Noviviladimir (Domates şeklinde) ve Ak şeftali en meşhur çeşitleridir.

Çayır bozması arazininin bodur anaç yetiştirmede çok iyi sonuç verdiği anlaşılmıştır.

Aliç eyi bir erik anacıdır. Kayısının en iyi anacı mahalli kayısı göğürleridir. Badem, arid topraklarda iyi bir şeftali anacıdır. Mahalleb kiraz ve vişneye iyi anaçlık eder.

Humid topraklarda çeşitli meyvelerin olum süreleri :

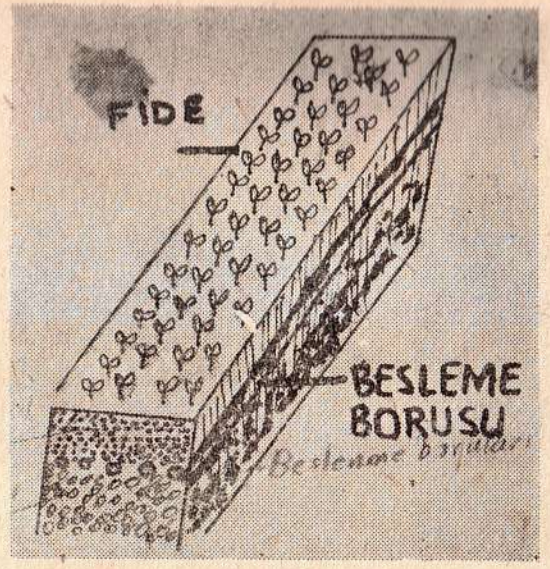
Elma ve Armut 100—120 gün, Ayva 70—80, Kayısı ve Şeftali 90—100 gün, Alıç 120—150, Kiraz ve Vişne 100—150, Bademde 50—70 gündür.

Kiraz, Alıç, mahalleb sonbaharda katlamaya konur, ilkbaharda ekiliyor, Diğer tohumlar Sonbaharda ekilmektedir.

Bağ çubuklarını bir dakika iodin mahlülüne batırarak (%02 lik) koyu Menekse rengi almasile pişkinlikleri anlaşılır. Açık Mor, tam pişkin olmadığının delilidir.

Fidanlıklarda Ceviz fidanı yetiştirilmektedir. Bu Ceviz fidanları ile toplu Cevizlikler kurulmaktadır. Ceviz çöğürlerine Temmuzda göz aşısı vuruluyor. Cevizler Kasım sonunda ekilmektedir. İlkbaharda 10 Cm. toprakla kapatılıyor. Bu toprak bolca sulanıyor. Yazın bu toprak örtü kaldırılarak aşı yapılıyor. Aşı bağlandıktan sonra tekrar toprak ile kapatılıyor. En meşhur çeşit Durmensky cevizinde %68 yağ vardır. Tanesi 15.4 gr. gelmektedir. Pecan (Pikan, yumuşak kabuklu sivri ceviz) de Bostandik bölgesinde geniş mikyasda yetiştirilmektedir.

Asma çubuklarının 20—25 cm. lik buz tabakaları arasında hendeklenerek, 50—100 mg. lik potasyumun 1 litre suda eritilmesile elde edilen solusyonda. %05—%01 lik IAA içinde köklenmesi tabii olmaktadır.

Çakıl içinde Domates ve Hıyar fidesi yetiştirmenin basit şaması

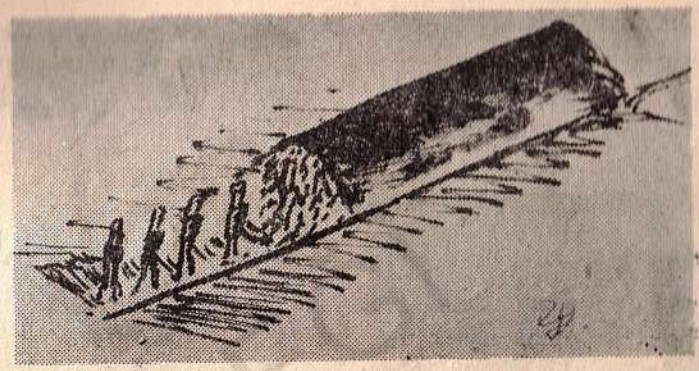
Volgograd Domatesi ve hıyar gaz ile ısıtılan seralorda yetiştirilmektedirler. omates fusorium'a dayanıklıdır. Yastıklarda dezenfektan madde olarak toz irt kullanılmaktadır.

Çakıl içinde domates ve hıyar yetiştirme başarili olmuştur. 50 cm. lik kalın çakıl tabakaları tabanına delikli borular döşenmesi suretile 1000 litre suya gr. KN_{o3}, 550 gr. Mg. sulfat, 200 gr. Amanyum nitrat, 6 gr. demir sulfat, gr. Mn. sulfat, 0.06 gr. çinko sulfat, 0,02 gr. bakır sulfat, 0,72 gr. asitbocatılarak bir besin solusyonu hazırlanarak veriliyor. Bu solusyon hergün 3 ara ile verilmektedir. Yastıkta PH 5 6 dır. 400—500 M^2 ve 4000—5000 litre ı solusyonu isabet etmektedir.

Guguba: O bölgenin ilgi çekici bir meyve ağacıdır. Çalı ağaç şeklindedir. A- Nar ağacına, meyvesi iğdeye benzemektedir. Gububa (cucuba okunur) nın ıce adı (Zyzphur Jujuba) dır. Terkibinde katı yağlar ve C,B, vitaminleri ır. Erken mahsüle yatmaktadır. (Adres : Schroeder İnstituto, Tashkent, Uzstan SSR)

Mentor sistemi : Meyve ağaçlarında soğuya dayanıklılığı artırmak amacı ile ylık çöğürlerin köküne, dalına ve uclarına bilezik aşısı yapılmakta, bu aşısürgünleri aşı kalemi niteliğini alınca iki yaşlı çöğürlere aşılanmaktadır. Bu ılama henüz deneme safhasındadır.

Meyvelik tesisinde ; Yön, İklim faktorları, çeşit seçimi, dölleyici koymak, ık yapısı ve derinliği, tabansuyu aranacak önemli faktörlerdir. Evelemirde in plankotesi çizilir. Haritası yapılır. Sulama tasisleri kurulur. Toprak ne la olursa olsun, hektara 50—60 ton gübre atılır. Ayrıca sun'i gübre olarak

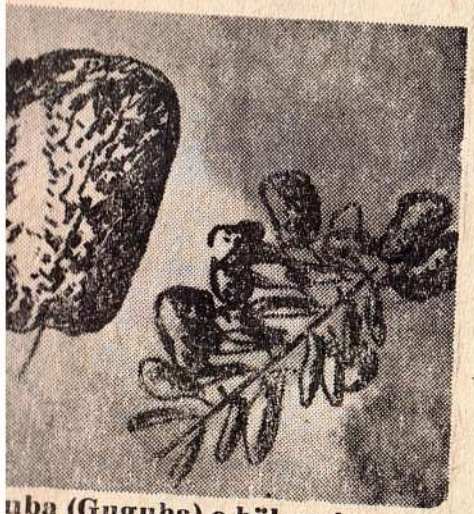
Aşılı Ceviz fidanlarının toprakla örtülmesi

fosfatlı, azotlu ve potaslı gübreler verilir. Güzün ekilen yeşil gübreler baharda da gömülünce çok iyi sonuç veriyor. Yeşil gübreleme yabani ot savaşındada işe yarıyor.

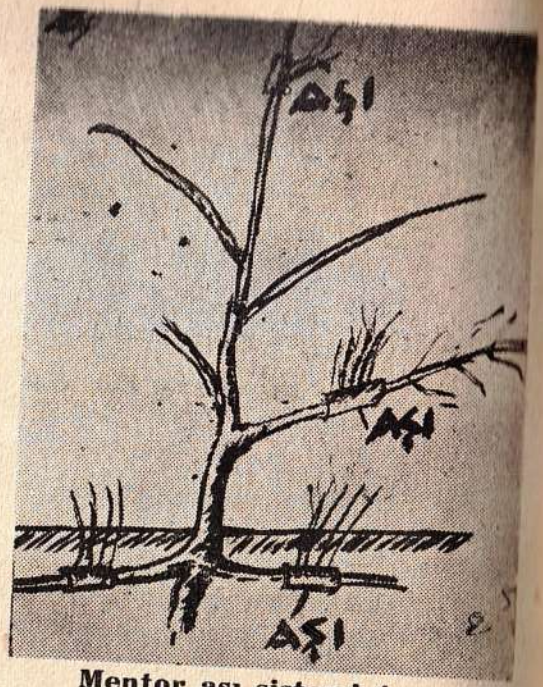
Rüzgârkıranlarının kendi boyunun 20 katı mesafeyi korudukları görülmüştür. Kiraz, Dut, Kayısı ve Elmanın toprak tuzluluğuna dayanamadığı müşahade edildi. Fidanlar bir yaşında ve taçsız olarak dikilmektedirler. 80 santimden üç alma yapılır. 40—50 santim gövde boyu verilerek ağaçlarında bakım ve hasat işleride çok kolay olmaktadır. Alçak ağaçların dibindeki yabani otlarda kolayca gelişip boylanamıyorlar, Genç fidanlarda kuvvetli anadal çıkarmak için yan dallar ya uçlanır veya gövdeye bağlanırlar. Taş çekirdeklilerin yan dalları 2/3 den uçlanır. Teraslı yerlerde elma armut sıra üzerinde 7 metre aralık ile, badem, şeftali ve kayısı 3 metre aralık ile dikilmektedirler. Teras hattının 2 metre gerisine dikilirler. Teras geriye %8 meyillidir. Arka tabanında kanal vardır.

Dikim Şekli: Yer hazırlığı yapıldıkdan sonra tabiatile bayırlara kontur dikim yapılıyor. Fakat düzlek yerlerde en son denemelerle dörtgen şekli tercih edilmektedir. Güneşlenme ve kök rekabetini önlemek için doğu batı yönünden sıralar arasının elmalarda ve armutlaada 10—8 metre, sıra üzerinde 4—5 metre tutulmasından eniyi sonuç elde edilmiştir. Bu suretle bir taraftan ağaçın kök ve dal yayılması sağlanmış, öbür taraftanda az sahadan çok ürün almak mümkün olmuştur. Şemada çeşitli mesafelerde dikiş ile verim arasındaki münaşebet belirtilmektedir. Bu mesafe ve aralıklar şeftalilerde 7x4 M. bağlarda çeşide göre 1.50—2.50 M. dir. Temel gübreleme ile dikimden sonra sulama meyvelik kurmanın temel ğücüdür.

Bağ tesisinde köklü çubuk kullanmak iyi sonuç vermiştir. 2.5—3 metre derinden toprak analizi yepılır. %4 den fazla bayırlaraa teras yapılacakdır. En iyi bağ toprağı derin profilli tınlı topraklardır. Bol köklü anaçlar sağlam ve aoğuya dayanıklı kütük meydana getirirler. Zayıf köklü çubuklar seyrekçe dikilirler. Arid bölgelerde bağlar kışın sulanırlar. Birinci sulama sürgün verince ikinci sulama çiçekden bir hafta evvel, son sulama olumdan beş on gün evvel yapılır. Bağlara sonbaharda superfosfat, vegetasyon başlarında azotlu gübreler verilir. Genç

ıba (Guguba) o bölgenin mak-ıl meyvelerinden birisidir Sağdaki; meyvenin tabii büyüklüğüdür.)

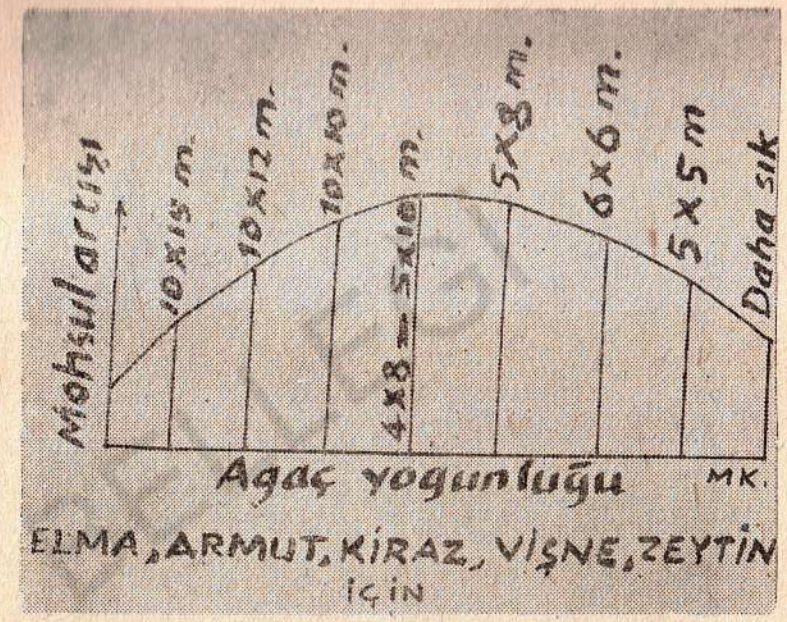
Mentor aşı sisteminin şematik taslağı

ilk yıllar yılda 10 kere, sonraları 4—6 kere sulanırlar. Bağlar 4 yönlü, acmi taclı olduklarında işlenmeleri zor, güneşten faydalanmaları azdır. i iki yönlü, yani sathi taç yapıldığında işlemek kolay, güneşlenme fazla, ıie üründe fazla oluyor. Bağlar sathi taclı kordon bağ şeklindedirler. çeşitli (dik, V, U ve eğridik) kordon şekillerini görüyorsunuz.

dama : Meyve ağaçlarında budama ürün veren filizler ile erkek dalcıklar a evvelce kurulan çatıyı bozmadan bir denge kurmak ve bunu devam k amacı ile yapılır. Genç fidanlar iki üç yıl budanmıyor. Sonra istenilmi-Iar ya uçlanıyor. Veya gövdeye baglanıyor, Kök sistemi iyice kuvvetlen-sonra genç ağaçlara 40 santimden taç verilmek üzere şekil budaması uygu-ekil budamalarında yandallar helezoni ana dallar arasında 12—20 santim ik mesafesi verilmek suretile yapılmaktadır. Bu şekil budanma elma, e kirazda uygulanmaktadır.

ali ve kayısılara modifay lider şekli uygun düşmektedir. Modifay lider lumuzda öğrenilmiştir. 25 cm. aralıklı ve zikzaklı anadal verme meto-

a. Elma ve Armutlarda zıt yönde iki ana dal 45 derece açı verilmiş tel veya ağlanmak suretile bükme yapılmakda ve erken, bol ürün alınmaktadır.

Birim sahadan alınan meyve ürünü (Elma, Armut Zeytin, Vişne, Kiraz için) aralık ve mesafe ile de ilginçtir. [1]

Bu sistem bahçeler çok bakım, gübre, su, kış ve yaz bakımı fakat az budama ister. Bu sisteme göre fidanlar 4X8 metre aralık ve mesafe ile dikilirler. Bu ağaç şekline palmet deniyor.

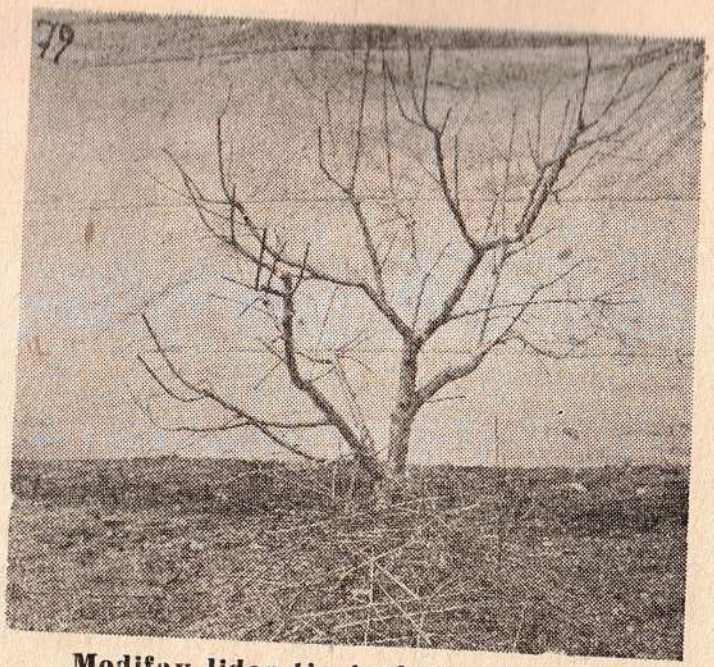
Mahsul budamasında genel olarak yan dalcığı olmayan dalların tepeden kesilmesile uç alma yapılır. Yan dal üzerinden kesime gerileme denir. Dalların bir kısmını dipden alarak kuvvetlileri bırakmaya seyreltme denir. Yan filiz ver meyen sürgünlerde alçaltma veya kısaltma için mecburen uç alma yapılır. Yan filiz veren sürgünleri bu filizin üzerinden keserek kısaltmak en doğrusudur. Uzayıp giden ağaçlar bu tip budamalar ile alçaltılır.

Budamada önemli noktalar : Her yıl kesim, az kesim ve ince dal kesimidir. En iyi budama ayı Marttır. Budanacak ağaçlar kıştan çokca gübrelenirler. Budanan yıl fazla ürün beklenmes. Kaliteli meyve alınır. Ertesi yıllar meyve verimi düzene girer. Budamaya evvelâ kalın dalları kesmekle başlanır. İnce dal kesimi ağacın tepesindeki uç sürgünlerinden başlanarak yapılır. Dolu yılbaşında ağırca budama, boş yılın arifesinde ise hafif bir aralama yapılması gerekir. Yaşlı ve metruk ağaçların islâh budaması Mart'a kalmamalıdır.

Elma ve Armutlarda obur dallar, dik sürgünler alınır. Üzerinde meyve topuzu bulunan dalcıkların korunmasına gayret edilir.

---

[1] Fidanlar, fidan dikme pulluğu ile yerlerine oturtulmakda, yine bu pullukla boğazları kapatılmaktadır. Örneği Bahçeköy'de ilkbahar

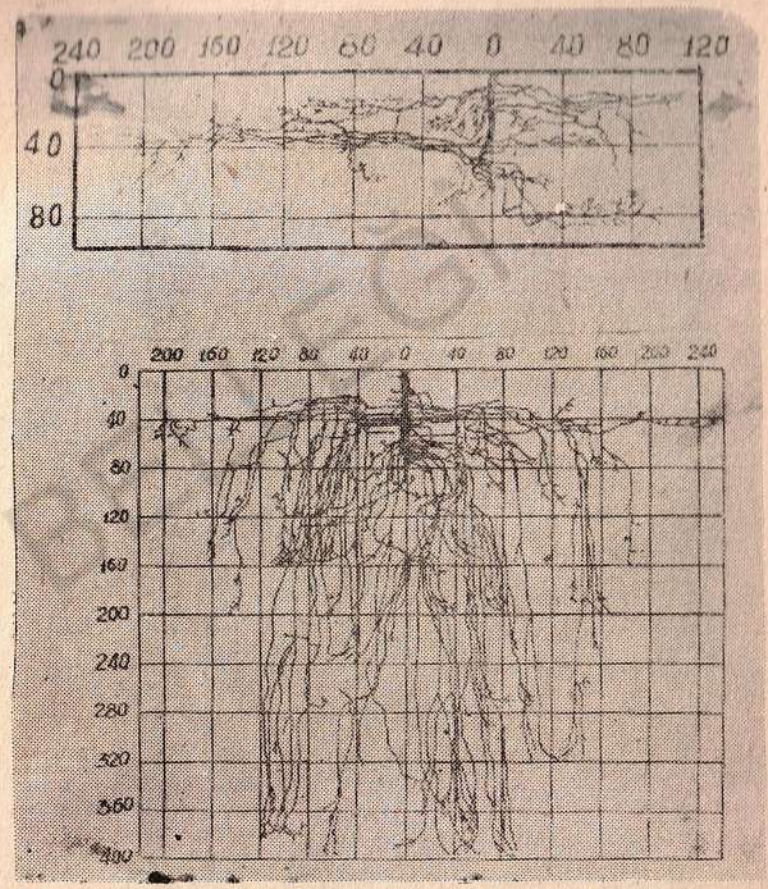
Modifay lider tip taclandırılmış bir Şeftali ağacı

Kayısıda ikinci yıl fazlaca bir sürgün uzaması görülüp 1.5 metre kadar di- uzayan ana dallarda gerileme yapılarak yan dalların çoğalmasına çalışılır. Şeftalide uç alma budamaları ile obur dal kesimi yapılır. Bu suretle yanal il sürgünleri kuvvetli tutulur. Tac yukarı kaçırılmaz. Dip ve yan dalları etli, uç cürgünlsri az bir polikonik şekil arzeder. Genel olarak zayıf dallar ağır budanır. Şeftali ağacı 10—12 yaşında gençleştirme budamasına tabi ur. Bu maksatla tacın alt kısmından çıkan oburlardan faydalanılır. Bu bu- , ağaç kurumayıp mahsülden düşünce yapılır. İç oburlar kısa uçlanır. Dış ar daha yüksekten uçlanır. Tepe sürgünleri 10—12 göz üzerinden kesilir. Kirazda dallanma zayıfdır. Bunun için yıllık meyve sürgünleri yan dalları tutmak suretile gövdeye yakın bulunduzmalıdır. Ağaç yaşlanınca sadece or- laki oburları almakla yetiniriz.

Tişne sık sık dal verir. Tac'ı kapatır. Seyreltme yapılarak yaprak aralarını lendirmek lâzımdır.

riklerde dallanma zayıftır. Genç ağaçlarda orta şiddet bir budama yapıla- eniden filizlenme teşvik edilir. Oburlar 30-40 santimden uçlanır. Fazla boy- ılmaz.

ağlarda budama : Asmada budama, meyvenin doğduğu gözün 2-4 göz üze- yapılır. Bu sürgünleri baston kalınlığından fazla kalınlaştırmamak için ısa kesim yapılmaktadır. Yeni bir mahsul sürgünü verdirilir. Kordon bağ- kartlaşan dallar tazelenir. Kordon şekli karunur. Son zamanda tek satıhlı

Üstte susuz, sathi toprakta, altda sulanan derin toprakda asmanın kök salması

ve çok kademeli kordon sisteminin makineli çalışmaya elverişli olduğu kanısına varılmıştır.

Kordon bağda, ikinci yıl 2,5 metre ara ile herekler dikilir. Bunlara 50 santim aralıklar ile paralel teller bağlanır, Ertesi bahar genç sürgünler tellere bağlanır. Sadece oburlar alınır, kol seyreltilir. Mayısta ana kol 5-6 göz üzerinden budanır. Temmuz başında diğer kollar 10-12 göz üzerinden budanır. Diplerinden sürgün verdirilr. Sonbaharda asma kollarında gerileme kesimleri yapılır. Kütükde 200-250 göz bırakılır. Üçüncü yıl baharında bu gözlerden çıkan sürgünler tellere bağlanır. Üçüncü yıl üzüm verir. Kaide olarak bir kütükten bakım yapılmadan bol üzüm alınmış ise ertesi yıl hiç bir şey yok demektir. Y şeklinde kordon en verimlisidir. Ancak geniş arazide uygulanır.

Özbekistanda çiçek açımından hemen sonra 200 ppm. lik gibralin kullanmak suretiyle salkımlar büyüyor. Daneler irileşiyor.

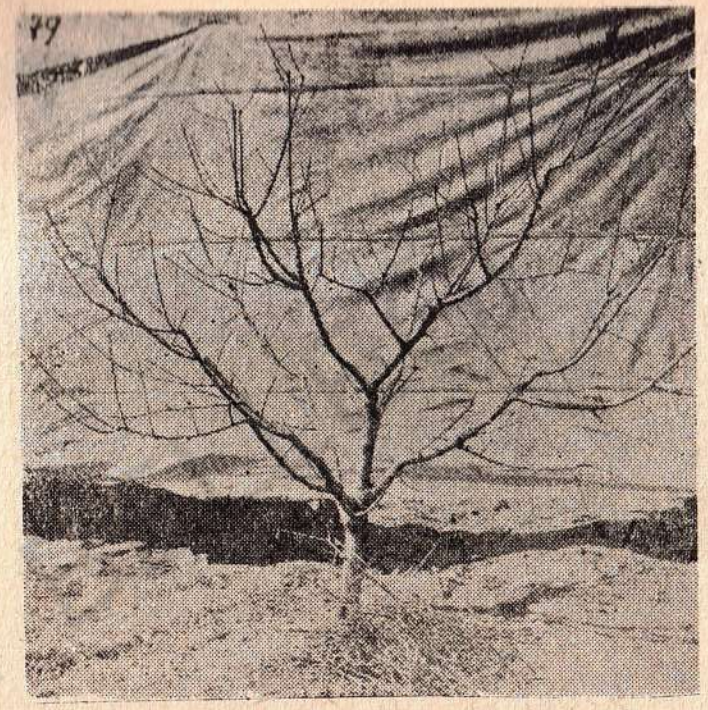

Helezoni dallandırılmış bir meyve ağacı

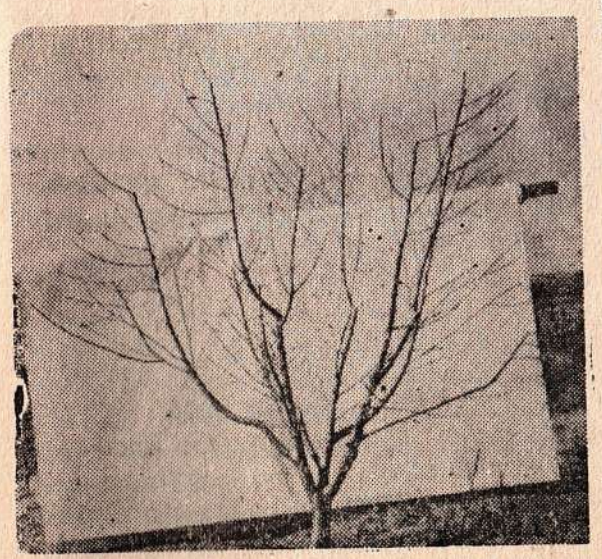
memleketlerde çalı meyvelikleri gün gün genişlemektedir. Ahududu, ən, Kuşüzümü, bağları kurulmakda. Bunlar aşılanarak kültüre alınmak-

ki zararları ile mücadele konusunda çallşmalar hemen bize paralel gitmekte- lece halkin ilaçlama anlayışı farklıdır. Bir ziyafette önümüze bir tepsi neyve geldi. İçinden iki elmada kırmızı örümcek lekesi görüldü. Müesse- irü üzülerek, "kusura bakmayın bu yıl elimiz ermedi 6 kere ilâçlama lik bu iki leke ondandır„ dedi. Darısı başımıza.

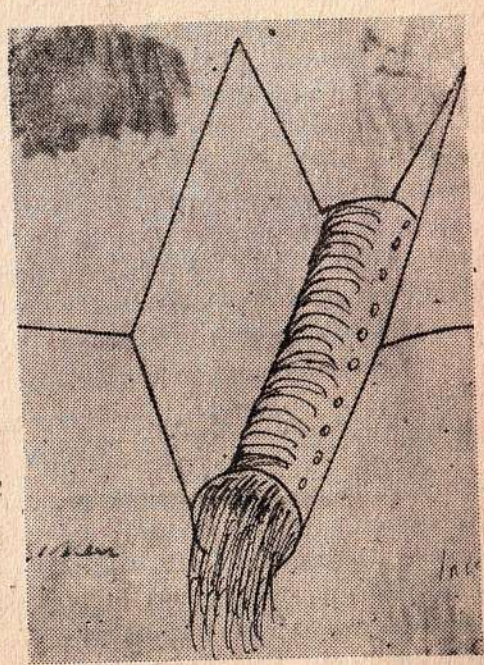
i Besleme : Sun'i gübre kullanmada 4 nokta üzerinde durulması karar- ıştır : 1- Toprak tahlili, 2- Yaprak tahlili, 3- Besin noksanlığı belirtileri, denemeleri. Azot noksan olursa yapraklarda sararma, cılızlaşma, sür- e çıplaklaşma ve zayıflık olur. Fosfor noksanlığı halinde meyve duru-

Bir meyve ağacında goble tac şekli

Şeftalide mahsul budaması : Uç alma, gerileme ve seyreltme yapılmıştır.

Toprakların drene edilmesiude delikli beton büzler kullanılmaktadır.

BİLECİK KENT

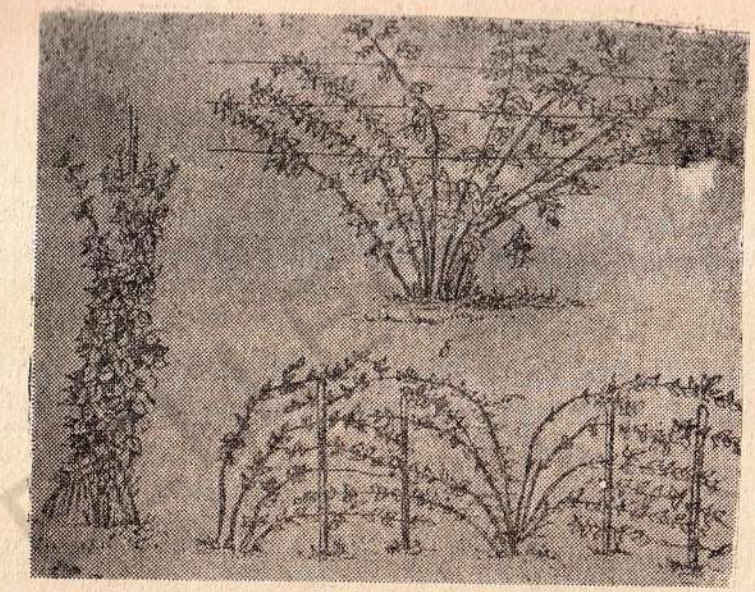
Kilometrelerce uzunlukda palmet Elmalıklar kurulmaktadır.

er, çicek silker. Mükemmel çiçek oranı düşüktür. Kök zayıftır. Soğuya met azalır. Bu iki besin maddesi çok önemlidir, Gübreler, bitkilerin ö- göre, vegetasyon ve çiçeklenme başlamadan evvel, su yürüme arifesin- kda erıyik halde ve hazır bulunmalıdır. Gelişmeyi hızlandırmak için nda gübre yerine "Norova„ hormonu kullanılmaktadır. Yapraklara % 15 püskürtmeklede gübreleme yapılmaktadır. Ağır, su tutan asitli toprak- yumlu gübreler atılır. Kireç, verilir. Kuru ve süzek fakir topraklardada olarak kireçleme yapılır ve bolca yeşil gübre bitkileri ekilerek kapatılır. le üç dört yılda bir kere ahır gübresi verilmez ise devamlı sun'i gübre umulan faydayı veremiyeceği, üstelik toprak reaksiyonu değiştireceği- edilmiştir.

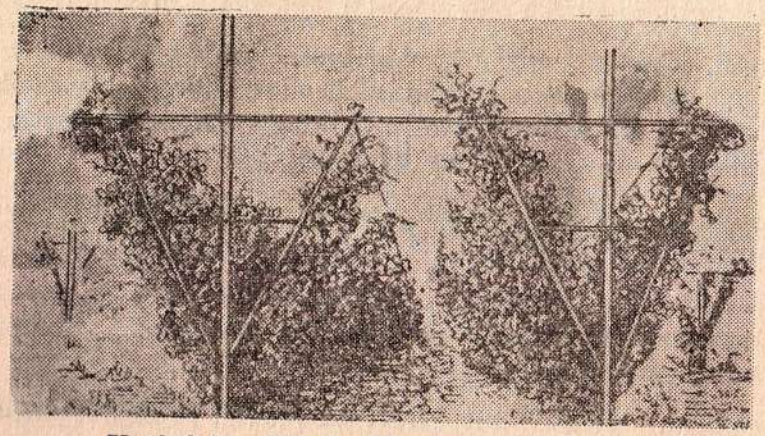
süzek ve arid topraklarda çoğunlukla

$$\frac{P_2\ 05\%16}{2} \qquad \frac{K_2\ 0\%45}{1}$$

gübre kullanılmaktadır. %3 lük amonyaklı su, erigik fosfor ve %3,5 taşı fosfor alımını kolaylaştırmaktadır. Tuzlu toprakları yıkayarak' iştirmek ve drene etmek suretile islah etmektedirler. Izotop uygulama- orun bitkilerdeki dağılışı izlenmektedir. Toprak yüzüne atılan fosforlu toprak altına atılan eyni gübaenin ançak o/o20 si kadar faydalı olduğu tadır. Gübreleme için kesin bir doz vermek güçtür. Yapılan son deneme- dar ağaçlar için hektara 120 kg. N,60 kg. P_2 05, ve 30 kg. K_2 0 verile- termektedir. Ahır gübresi ile sun'i gübre karışımı çok faideli olmak-

Kordon Bağ tipleri

Y tipi kordon bağlardan bir örnek

tadır. Fosforlu gübreler kış sürümünden evvel yeşil gübre ile beraber 25—30 snntim derine atılır. Azotlu gübreler ise çiçeklenmeden evvel ve 8—10 santim derinliğe gömülmektedirler.

En son gübreleme uygulaması enjektörler ile yapılan toprak içine püskürtme metodudur.

Topraksu Çalışmaları : Genç ağaçlar ilkbahar vegetasyonundan evel iki kış sulaması olmak üzere baharda 8-10 defa sulanırlarsa yazın nem sıkıntısı çekmezler. Meyve ağaçları çiçek açımında ve meyve tutumu devresinde çok su isterler. Yaz sulamaları meyvelerin şişmesine, dayanma gücünün azalmasına gelecek sene meyve gözlerinin kuvvetlenmesine yarar. Göz ve

übre veriminden de kaçınmalıdır.

tme Şekilleri : Araştırma Müesseseleri; deneme ve araştırma yaparlar atışmaları vardır. Kurslar açarlar. Bu müesseselerde en iyi ürünü elde in lüzumlu otoriteler bir araya toplanmıştır. Meselâ bir meyve türünün em anlaşması bir müessesede de, topraksu incelemeleri başka bir müe- zararlılar ile savaş araştırmaları başka bir Enstitüde değildir. Otoriteler fakat koordine çalışırlar. Ülkenin bütün araştırma Enstitüleri. Merkez a Enstitüsü (Mıtchurınsky) den drektif olmaktadırlar Araştırma konuları soğuğa dayanıklılık faktoru gelir.

zleme yaparak soğuğa dayanıklı ceşitler bulmak veya dayanıklı çeşitleri te sokmak. Bitkilerdeki enerji soğuğa dayanıklılıkda önemli rol oynar. faktorlar ile ilginçdir:

$$E = p + y + z + A + x$$

itkinin gelişme enerjisidir. p, bitkide tohum teşekkülüne harcanan ener- meyvenin olumlaşma enerjisi, z- bitkinin soğuğa da yanmada harcsdığı - solunum enerjisi, x- harcanan diğer enerjiler. Burada meselâ z- soğu- ma miktarını arttırmak için diğer faktorlardan birisini düşürmek gerekir.

linlenme süresi ile meyve kalitesi arasında bir korelasyon vardır. Kış süresi uzadıkça meyve daha kaliteli olmaktadır. Uyanma erken olursa nerji buna sarfolur ve meyvenin kalitesi bozulur. Dinlenme uzayınca şekerleme fazla olarak kalite yükselir.

y ve kuzey çeşitleri arasında yapılan melezlemelerden dayanıklı çeşitler niştir.

kda elektriksel geçirgenliğin fazlaliği bitkilerin besin alımını yükselt- Rizobions denilen bakteri gübreleri ile de besleme hızlandırılmakta, erim çoğalmaktadır.

k mülkiyeti devlete aitdir. Ziraat işletmeleri, ya Devlet çiftlikleri halin- a müteşebbis ortakların intifa ettikleri kollektif işletmeler halindedir. iklerine sovhoz kollektif işletmelere kolkhoz adı verilmiştir. Sovhozlarda naaş ile çalışır. Kolkhozlarda ise safi gelirin % 45 i personel giderlerine 9 vergidir. % 46 da gelecek yıl yatırımıdır.

li Araştırmalar : Bu işletmelerde tekseI ziraata gidildikçe rentabilite- nı, kâr haddinin 10 - 15000 ha. a kadar (makineli ziraat yapıldığı tak- ığını, daha geniş işletmelerde tekrar düşmeye başladığını göstermiştir.

DİLEKLER

M. KANTAR

1— Bugünkü Teknik Ziraat Müdürlükleri, eskinin il bürokratik Ziraat Müşaviri olmakdan çıkmış, ziraat yapan bir müessese olma yoluna girmiştir. Bu bakımdan eskiye göre düzenlenen İller kanununda, Vali ve Kaymakamların bizlere gösterdikleri kolaylık ve verdikıeri insiyatife paralel değişim yapılması, İdare Amirlerinin yönetim külfetinin hafifletilerek denetimin kuvvetlendirilmesi,

2— Muhasebe ile münasebetlerimizde avans ve harcama limitlerinin günün iştira gücüne uydurulması.

3— Çalışma yılbaşının 1 Ocakdan 1 Mart'a alınması. Ocak, Şubat aylarının sadece bir mali yıl'a bağlanması.

4— Teknik Ziraat Müdürlükleri (yeterli elemanı bulunan) araştırma Enstitülerine substation (altistasyon) vazifesi yapabilirler. Yayında bulunabilirler. Bir deneme tarlası kiralanması ve yayın yapması için ödenek gönderilmesi.

4— Ziraat amenajman haritaları yapılarak orman, mera, umumi ziraat, bağ, bahçe arazi envanterinin ve toprak envanterinin tesbit edilmesi.

6— Motorlu araçlar gittikçe çoğalmaktadır. Uzak mesafeler yakınlaşmıştır. Bu yüzden merkezi büyük köyere yatırım yapılarak, buraların cazip hale getirilmesi. Diğer köylerin bu köy etrafına toplanması.

7— Krediye asıl muhtaç olan küçük ve tapusuz çiftçidir. Ziraat Bankasına bu çiftçiye tapu çıkartma, müteselsiz kefalet, üründen borçlanma esaslarına göre bazı kolaylıklar sağlanması.

8— Teknik Ziraat Müdürlükleri yatırımlarının Ziraat Bankası tesis kredilerinden karşılanması. Bankaya, Bakanlığın borçlandırılması. Bu suretle a) Bankaya daha garanti bir teminat müessesesi bulunmuş olacak b) Verilen kredi teknik eleman eli ile yerine sarfedilmiş bulunacaktır. c) Tarım Bakanlığı yatırımlarından tasarruf sağlanacakdır.

9— Çiftçi malları Koruma teşkilâtında sadece korucuların ücret alması, takip ve murakaba işini ihtiyara bırakmaktadır. Meclis ve murakaba üyelerine ücret veya hakkı huzur tanınması etkili olacaktır.

10— Ziraat Odalarının faidesini sezinceye; köylü onun maddi yararını görünceye kadar bu kuruluşun hükümet tarafından finanse edilmesi.

11— Teknik Ziraat Teşkilâtı ekipmanları dağınık yerlerdedir, Dairesi kiralıkdır. Çalışmada zorluk çekilmektedir. Deposu ile, garajı ile, atelyası ve bürosu ile bir ziraat sitesi ancak %75 i Çiftçi olan milletimize lâyık oiduğu hizmeti görebilir.

12— Ziraatçi eleman fikren ve bedenen yorulan bir istihsal organıdır. O'nu mütevazi bir maaş ve masraf karşılığı olan harcırah ile başbaşa bırakarak daireden çıkarmak zor oluyor. Marifet bilgisi olan kaliteli az eleman'a tatminkâr ücret verilmesi ile başarı bir kat daha fazla olacakdır kanısındayız.

13— Birbirini tamamlayan işler bir organizasyon elinden çıkar. Bir tümen tasavvur ediniz. Piyade birliği Milli Savunmaya bağlı, Hava Kuvvetleri Hava

muna bağlı, ve meselâ Deniz kuvvetleride Deniz yollarına bağlı. Tümen ıtanı harekte geçecek. Bu üç ana muharip birliği başka, başka teşkilâtlara olduğundan Tümenini derleyip toparlayamıyor. Bir ziraat teşkilâtı var, ağı Köy Bakanlığı teraslıyor. O terasın üzerine ağacı Ziraat İşleri Genel irlüğü dikiyor. O ağacın hastalık ve haşeresini de Mücadele Genel Müdür- telef ediyor. Koordine çalışsan, ödenekleri başka, projeleri başka, emir arı yer başka, birlik nasıl olur? Ayrı ayrı yapsan ağaçsız terasın mânası âçsız ağaç neye yarar? Birbirinin tamamlayıcısı olan bu işlerin bir elden i ve fakat ayrı ayrı mütehassıslara yaptırılması.

4— ***Meslek ve branşlar arasında fark gözetilmemesi*** : Ağaca ilâç püskürten ye drektif veren, mirayı tutan işçiye yön veren teknik eleman yevmiye iili hizmete girer, yıpranır. Ağaç budayan gübre atan ayni mesleğin diğer emanına bu hakların hiçbiri tanınmaz, İlâçlanmadan budanmış ağacın nasıl ı yok ise, budanmadan ilâçlanmış ağacında öylesine bir anlamı olamaz. ılın kalitesini nasıl piyasadaki fiyat tayin ederse, teknik elemanların kali- elbette bordrodaki rakamlara tabidir.

dileklerimiz hiç bir zümre ve kişinin çıkarına değildir. Sadece memleket adır. Objektifdir.

İLİMİZDE YETİŞEN BAŞLICA ÜRÜN ÇEŞİTLERİ:

y : Sarı buğday, kokana, karakılçık, yazlık ve kışlık sünter, kabak sünter, Mentana, 073/44
: Sarı sert, at dişi
: Akça arpa, topuz arpa
: Yerli, Akala, Koker
: Beylerce, razakı, müşkile, irikara, amasya, kürt, değirmendere
: Amasya, red delicious, cidagot, ferik, sarı İngiliz golden
: Akça, mustabey, williams
: Hale, Red bird, mayıs çiçeği, haven, 5-14, st.delicious
: Göynük, bardak, can, sarı erik, papaz, ikiz eriği
: Abbaslık, kara bodur, napolyon
: Kütahya, Macar
: Limon, karamürsel, ekmek
: Mektep, tokaloğlu
: Çetin ceviz, ince kabuklu ceviz
; Sırık

Fasülye : Kara oturak, sarı oturak, ayşekadın
Patlıcan : Kamer patlıcan, topane patlıcanı
Büber : Yağ biberi, gavata biberi, kestel sivrisi, çarliston, dolmalık
Araka : Yerli araka, İstanbul arakası
Hıyar : Rus azmanı, langa, pıtıraklı
Marul : Kıvırcık, göbekli
Patatez : Sarı patatez, beyaz patatez
Karpuz : Alaça karpuz, rus karpuzu, yeni dünya, waşington
Kavun : Topatan, kırkağaç, hasanbey, alakavun
Lahana : Kara lahana, sarı lahana
Pırası : Kara pırasa, sarı pırasa
Soğan : Kızıl soğan, ak soğan, karacabey soğanı
Ispanak : Düz ve geniş yapraklı, tırtıklı yapraklı, kısa ve uzun saplı
Bakla : Sakız, beygir baklası
Nöhut : İspanyol nohudu
Susam ; Ak susam, sarı susam
Haşhaş : Beyaz, siyah, sarı
Badem : Diş badem, taş bademi
İncir ; Yediveren, lop, sarı incir
Tütün : Şerif ağa (tırtıklı zenepli, zenepleri düz)
Zeytin : Tirilye, Samanlı, çelebi

İLİMİZDE YETİŞEN HAYVAN IRKLARI:

Tavuk ırkları : Yerli, melez, leghorn, new hampshire, rod, plymoth
Arı ırkları : İtalyan, yarli
İpekböçeği ; Yerli, poli hibrit
Koyun ırkları : Dağlıç, kıvırcık ve melezleri, akkaraman ve melezleri, merinos
Sığır ırkları : Yerli kara, boz ırk, montafon, İviçre esmeri
Keçi ırkları ; Kıl keçi, tiftik keçisi
At ırkları ; Yarım kan arap, yerli

T. C. Ziraat Bankası Bilecik şubesinin çiftçi vatandaslara DUYURUSU

ÇİFTÇİ KARDEŞ :

Yapacağın fenni ziraatte Bankamız sana daimi yardımcıdır, Bu yardımlar ;

- İlâçlanmış, temizlenmiş, sertifikalı tohum kredileri
- Gübre kredileri
- Yabani ot ve haşere mücadelesinde kullanılacak pülvalizatör kredileri

Pulluk, Araba, mibzer, orak makinesi, tınaz makinesi, harman makinası, su motörü ve traktör kredileri

Montofon ve merinos gibi iyi cins damızlık hayvan kredileri

Hayvanlar için fenni yem kredisi

Yöncalık, kavaklık, meyvelik ve bağ yapacaklar için taksitli krediler

Sulama, kuyu açma, su baskınlar.nı önlemek için krediler

Arıcılık, Tavukculuk yapacaklar için uzun vadeli kredileridir

Kredilerin daha geniş olarak dağıtılabilmesi içid BANKAMI- fazla paaaya ihtiyacı vardır. Bu bakımdan aattırdığın parala- riktirip toplıyacağın yer ZİRAAT BAKASI olmalıdır.

Çünkü bu paralar senin ihtiyacına fazla ise, bir çiftçi vatan- ihtiyacının karsılanmasında BANKAYA faydalı olacaktır.

ZİRAAT BANKASI bütün çiftçi vatandaşlara bol bereket ve nslar diler.

TÜRKİYE ZİRAİ DONATIM KURUMU BİLECİK AJANS ŞEFLİĞİ

Sayın Bilecik ve çevre çiftçilerinin hizmetindedir.

Amonyum Sülfat	Torbası	31.50 TL.
Amonyum Nidrat	»	30.- »
Toz Süper Fosfat	»	22 - »
Granüle Süper Fosfat	»	22.50 »
Triple	»	55.- »
Toz Kükürt	»	32.82 »
Civciv Yemi	Kg.mı	-.93 Kr.
Piliç »	» »	-,88 »
Yumurta »	» »	-.88 »
Süt »	» »	-,73 »
Buzağı »	» »	-.83 »
Göztaşı »	» »	3.20 »
Dithane Z,78	» »	11.65 »
Yonca Tohumu	» »	9.20 »
Yüksek Tazyikli Sırt Pülverüzatörü (Tabandalı)		348.- Lira
» » » » (Lanslı)		364.65 »
Alçak » » »		264.42 »
Parlak sessiz Gazocağı		42.22 »
12 Kalibreli Av çiftesi		1022.58 »

Bu malzemelerin satış şekilleri peşin ve Z. Bankası kredisiyledir.

Donatım tipi pulluk	130.44 TL.
Sakarya » »	144.25 »
K. Yaman » »	219.— »
İbiş » »	213.40 »
Tınaz savurma makinası	1089.02 »
Arı kovanı (Langıstroht)	116.32 »
3' lik Motopomp (sautrifişli)	2426.90 »

Bu malzemelerin satış şekli peşin ve müteselsil Tütcar ve çiftçi kefaletleriyledir.

Türkiye Zirai Donatım Kurumu Bilecik Ajans Şefliği elindeki malzemelerin, bazılarının cins, fiat ve satış şekilleri yukarıya çıkarılmış olup, bunun haricinde her türlü Gübre, Zirai alet ve makineleri, Traktör ve ekipman ve lastik gibi diğer yedekleri, buna benzer taleplerin temini için Zirai Donatım Kurumu Bilecik Şübesine bir defa uğramanız kâfidir.

EMEKTAR ÇİFTÇİ

Size kolaylık olsun diye: İlimizde Ziraat ilâçları satan bayilerin adlarını veriyoruz. Gerekli bilgiyi almak üzere bulunduğunuz ilçenin Ziraat Teknisyenliğine uğrayınız. Bilgi ve reçeteni al, ilâcını kullan. Bereketli ve knliteli mahşül elde edersin

Bilecik	: Muzaffer Erdem, Ömer Parlar
Gölpazarı	: Satılmış Öner
Osmaneli	: Mustafa Şahin, Rahmi Şahin
Pazaryeri	: Fezullah Demirci
Soğüt	: Ahmet Aydın, Abdurahman Tekin
Küre	: Muzaffer Aydemir

DÖNER SERMAYELİ
BİLECİK
VİLÂYET MATBAASI
Bilumum evrakı matbua işleriniz için emrinizdedir.

YANLIŞ - DOGRU CETVELİ

Sahife	Satır	Yanlış	Doğru
3	2	[illegible]	[illegible]
13	21	Yapilmasi	Yapilmasi
22	Resimaltı	Sağdaki	Soldaki
22	»	Soldaki	Sağdaki
32	Resimaltı	[illegible]	[illegible]
61	21	[illegible]	[illegible]
70	Resimaltı 9	Sayreden	
75	10	Çalık	Çakıl
75	29	Epilehna	Epilachna
76		Septoria	Septoria
80	14	Maktadır	Maktadır
81	7	Teafiye	Tesviye
82	Altresim	Yapılır yapılmaz	yapılır. Yapılmaz
83	9	Meeting the	Meeting in the
84	5	Production	Production
84	11	Succass	Success
84	32	Gezlai	Gezlai
88	9	PH 56	PH 5,6
88	12	Gububa	Guguba
89	26	Aoguğa	Boguğa
90	Sol resimaltı	Sağdaki	Soldaki
94	Son satır	Durumu	Tutumu

Teknik hata yapmamaya gayret ettik. Az zamanda çok iş bitirmek zorunda bulunduğumuzdan ifadeler özendiğimiz gibi düzenlenemedi. Sayın okuyucularımızdan hos görmelerini dileriz.

BİLECİK KENT BELLEĞİ

İÇİNDEKİLER

KONU		SAHİFE
Önzöz	(M. Kantar)	3
1. Hububat	(İ Baran)	6
2. Sanayi Bitkileri	(İ Baran)	8
3. Çayır—Mera	(İ. Baran)	9
4. Makine Âlet	(İ. Fidancılar)	11
5. Bağcılık	(B. Kaçar)	13
6. Meyvecilik	(M. Kantar)	16
7. Sebzecilik	(B. Kaçar)	32
8. Ziraat Sanatları	(S. Bağcı)	34
9. Enformasyon	(İ. H. Ural)	36
10. Zirai Öğretim	(İ. H. Ural)	38
11. İller Teşkilâtı	(M. Eray)	39
12. Zirai Ekonomi	(M. Kantar)	43
13. Köycülük	(M. Eray)	48
14. Tavukculuk	(İ. Sağcan)	50
15. Tütüncülük	(İ. Fidancılar)	51
16. Pazarlama	(M. Kantar)	53
17. İnşaat	(M. Eray)	55
18. Ev Ekonomisi	(S. Bağcı)	56
19. 4—K	(M. Eray)	57
20. İdare	(M. Kantar)	59
21. Sertifikalı Tohum	(İ. Baran)	63
22. Zeytincilik	(M. Kantar)	64
23. Sütçülük	(M. Kantar)	68
24. Bitki Besleme	(M. Kantar)	69
25. Hayvan Yetiştirme	(İ. Sağcan)	72
26. Hayvan Besleme	(İ. Sağcan)	73
Zirai Mücadele	(Y. Tayşi)	74
Topraksu İşleri	(M. Kantar)	80
Beynelmilel Bağ-Bahçe toplantısı	(M. Kantar)	83
Dilekler	(M. Kantar)	99
Ürün çeşitleri		100